



Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky a psychologie

Bakalářská práce

Po stopách tradičního řemesla našeho města - vzdělávací projekt v mateřské škole

Vypracovala: Martina Třebická

Vedoucí práce: Mgr. Monika Janoušková

České Budějovice 2014

PROHLÁŠENÍ:

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou, elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

PODĚKOVÁNÍ:

Děkuji vedoucí bakalářské práce Mgr. Monice Janouškové za rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále děkuji svému příteli za trpělivost, podporu a útěchu a samozřejmě své rodině, která mě podporovala po celou dobu.

ABSTRAKT:

Cílem bakalářské práce s názvem „Po stopách tradičního řemesla našeho města – vzdělávací projekt v mateřské škole“, je vypracování celoročního projektu práce s dětmi na konkrétní téma - město Žirovnice a knoflíky. V teoretické části jsou charakterizovány tradice a jejich vliv na člověka, je zde popsána historie a současnost knoflíkářského průmyslu v Žirovnici a jsou zde definovány pojmy jako - projekt, tematický celek. Praktická část má název „ Hrajeme si s knoflíky po celý rok“ a obsahuje tematické celky zaměřené podle ročních období, které jsou rozpracovány na další podtémata. Náměty jsou zrealizované s dětmi ve věku od 4-6 let a zhodnoceny vždy na konci podtématu. Praktická část je doplněna fotodokumentací dětských prací.

KLÍČOVÁ SLOVA: projekt, tematický celek, knoflíkářství, tradice

ABSTRACT:

The aim of the thesis entitled „In the footsteps of the traditional crafts in our town – an educational project in the kindergarten“, is to develop a year-long project of work with children on a concrete topic – The town of Žirovnice and buttons. The theoretical part deals with the traditions and their influence on human, then the history and present of buttons industry in Žirovnice. This part also defines terms as a project, thematic unit. The practical part is called “We play with the buttons all year round” and it includes thematic units focused according to the weather seasons, which are elaborated on other sub-themes. The topics are implemented with children at the age from 4 to 6 and are always evaluated at the end of the sub-theme. The practical part is supplemented with a photo documentation of children’s works.

KEY WORDS: project, thematic unit, button production, tradition

OBSAH

ÚVOD	7
1. TRADICE	9
1.1. Význam a pojetí tradic	9
1.2. Tradice u dětí předškolního věku	10
1.2.1. Hra	10
1.3. Vliv prostředí (tradic) na předškolní dítě	11
2. ŽIROVNICE	11
2.1. Všeobecné údaje	12
2.2. Historie města	12
2.3. Tradiční řemeslo- knoflíkářství (perleťářství)	13
2.3.1. Původ perleťářství	13
2.3.2. Historie perleťářství v Žirovnici	13
2.3.3. Novodobé knoflíkářství v Žirovnici	15
2.3.4. Výroba (čamrd) knoflíků	15
2.3.5. Tradiční akce města	16
2.3.6. Tradice spojené s knoflíkářstvím	16
3. PROJEKT	17
3.1. Historie projektu	17
3.2. Druhy projektu	17
3.3. Pojetí a přínos současného projektu	18
3.3.1. Požadavky (znaky), které jsou na projekt kladeny	19
3.3.2. Přínos projektu pro učitele	20
3.3.3. Přínos projektu pro děti	20
3.4. Práce pedagoga při přípravě projektu (plánování)	21

3.4.1.	Podrobná realizace (tematický celek).....	22
3.4.2.	Hodnocení- evaluace.....	23
4.	PRAKTICKÁ ČÁST- „Hrajeme si s knoflíky po celý rok“	25
4.1.	Záměry a cíle praktické části.....	25
4.2.	Realizace.....	26
4.2.1.	Motivace.....	26
4.2.2.	Tematický celek- JARO.....	29
4.2.3.	Tematický celek- LÉTO.....	44
4.2.4.	Tematický celek- PODZIM.....	50
4.2.5.	Tematický celek- ZIMA.....	60
ZÁVĚR.....		71
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....		72
SEZNAM PŘÍLOH		75
PŘÍLOHY		

ÚVOD

Co přesně znamená slovo tradice? Je to něco, co si každý z nás uchovává z generace na generaci? Je to něco, co nám přináší radost a uspokojení? Tyto a mnoho dalších otázek si určitě položí každý, kdo se nad touto problematikou zamyslí. Každý národ má nějakou svou tradici, která je pro něj typická a stejně tak máme všichni nějaké rodinné tradice, které se snažíme dodržovat pro to, abychom rodinu udrželi v dnešním uspěchaném životě alespoň trochu pospolu. Stejně tak i města mají tradice, které jsou pro obyvatele společné. Když se každý z nás zamyslí nad tím, zda je pro jejich město něco typické nebo tradiční, jistě na něco přijde. Město, ve kterém jsem vyrůstala od narození, a je v mém srdci zaryto jako zlaté místo, je proslulé a známé v širokém okolí svou výrobou knoflíků. Podle M. Fronkové (2008) dosáhlo až světové úrovně.

Toto téma jsem si pro svoji práci zvolila z důvodu, abych přiblížila dětem předškolního věku v naší mateřské škole tradiční řemeslo pro naše město- knoflíkářství. I když rodiče, prarodiče některých dětí pracují v knoflíkářském průmyslu, mnoho dětí neví, že je pro nás tento průmysl tak výjimečný. Mnoho dětí si v dnešní době neuvědomuje, posloupnost činností, které jsou potřebné pro výrobu knoflíků. Myslím si, že představa dětí o tom, kde můžeme knoflíky získat je asi jasná. „Koupit si je v obchodě“. Málokteré dítě si ale uvědomuje, že knoflíky musí někdo vyrábět, aby se poté mohly prodat. Podle mého názoru, by každé dítě mělo znát alespoň základní význam takového tradičního řemesla. Jak lépe jim tuto představu přiblížit, než tak, že si s knoflíčky budou hrát a dozvídat se o nich více, v celoročním projektu?

Bakalářská práce s názvem „ Po stopách tradičního řemesla našeho města- vzdělávací projekt v mateřské škole“, je rozdělena do dvou částí.

V teoretické části popisují význam a pojetí tradic pro předškolní dítě, popisují historii i současnost města Žirovnice, která je spjata s výrobou knoflíků, přibližují vznik a historii tradičního řemesla a uvádím tradici, která je s tímto průmyslem spojena. Poměrná část

v teoretické části je věnována projektům, možnostem jejich realizace, podstatným znakům a přínosům projektů pro vzdělávání dětí.

V praktické části je vytvořen a zrealizován projekt nazvaný „Hrajeme si s knoflíky po celý rok“, ve kterém se dětem snažím přiblížit historii i současné využití knoflíků a tradic spojených s tímto řemeslem, zábavnou formou využít knoflíky pro vzdělání, vzbudit v dětech zájem o nové a neznámé, seznámit je s tradicemi spojenými s tímto řemeslem a docílit spolupráce s rodiči a veřejností. Celou praktickou částí provází děti plyšový knoflíček, který vypráví příběh o tom, jak se sem dostal a chce poznat svět dětí. Projekt je rozdělen do čtyř tematických celků, které mají svá podtémata. Každé podtéma je zakončeno evaluací.

Praktická část je zakončena fotodokumentací výtvarných prací, které zhotovily děti při tomto projektu a které byly vystaveny na závěrečné výstavě v Městské knihovně v Žirovnici. Součástí projektu je návštěva knoflíkářského průmyslu.

1. TRADICE

„ Tradice našeho lidu jsou bohaté a krásné“. (D Šottnerová, 2005 -zima, str. 5)

1.1. Význam a pojetí tradic

„Tradice- [lat.], zvyky, názory, způsoby, chování, instituce apod., i když nemají v souč. podmínkách reálný společenský význam a někdy představují dokonce i konzervativní prvek, který brzdí vývoj té či oné oblasti. Rozlišujeme proto t. pokrokové (např. revoluční t. dělnické třídy) a nepokrokové; 1. v etnografii t. ústní, lidové podání, to, co není vyjadřováno písemnou formou, udržuje se z pokolení na pokolení vyprávěním a zachovává takto v lidské paměti lidové výtvoř slovesné, obřady, zvyky a obyčeje, názory náboženské atd., zejm. u národů neznalých písma ; 2. V římském právu neformální způsob převodu vlastnictví odevzdáním věci.“ (V.Procházka,1967,str. 529, 530)

„ Tradice(lat. traditio), podání, zvl. ústní podání čili vypravování z dob dávno minulých, jež přechází s pokolení na pokolení cestou pouze ústní, nejsou ustáleny písmem. V širším smysle možno zahrnouti v pojem t. vše, co nezýváme moderním slovem folkloru, t. j. nejen národní pověsti a pohádky, písně a pořekadla, ale i zvyky, pověry a slavnosti, pomysly bajeslovné, ano i výtvoř řemeslné a umělecké , jaké se jeví na stavbách apod.“ (J. Otto, 1898, str.625, 626)

S tímto významem se ztotožňuje i D. Šottnerová (2008), která tvrdí, že tradice – lidová obřadnost, provázejí člověka již odpradávná a slouží ke stmelování lidí, obce i celého národa. Podle D. Šottnerové (2008) jsou spojeny s různými mýty, přírodou a vírou lidí. S tímto se ztotožňuje také V. Frolec (1984). Podle D. Šottnerové (2008) se bohužel kvůli vývoji civilizace na tradice velmi často zapomíná. Mnoho jich bylo zapomenuto a udržely se jen ty, které lidem přinášejí prvky veselosti, díky kterým jsou pro ně přitažlivé.

V. Frolec (1984) spojuje tradice s pojmem lidová kultura. Jak popisuje, je lidová kultura nepřesně označována jako folklór a zahrnuje široké spektrum projevů duchovního,

sociálního i hmotného života lidí. Dále do něho zahrnuje různé druhy zaměstnání, obyčejovou tradici, obřadní kulturu a víru, což tvrdí i D. Šottnerová (2008). V. Frolec (1984) zastává názor, že lidová kultura má funkci integrace pro sociální skupiny, které označuje jako lid. „*Základní složkou lidu byly po staletí rolnické vrstvy, s jejichž životem jsou úzce spjaty tradiční formy lidové kultury.*“ (V. Frolec, 1984, str. 6). Tradice spojuje také s rozvojem průmyslu, díky kterému dochází k formování dělnické pospolitosti, která se stává složkou lidu s vlastními tradicemi. Mezi hodnoty, které si lid osvojil pomocí zkušeností a vědomostí, tužeb a pocitů patří projevy spontánního kolektivního charakteru vázané na tradici a jevy, které si lid převzal z jiného prostředí a přijal je za své. Tvrdí, že „*lidová kultura je založena na tradici a sama vytváří osobitý druh tradice, chápáné jako kulturní dědictví*“ (V. Frolec, 1984, str. 6). V této souvislosti hovoří také o tradicích lidové kultury, které jsou tvořeny minulostí i současností. Tyto tradice lidové kultury se stávají součástí národních tradic.

Jak podotýká D. Šottnerová (2005), lidé v dnešní době vědí o tradicích velmi málo a to bohužel kvůli uspěchané době a pozměněným hodnotám v současné společnosti.

Podle D. Šottnerové (2008), se dříve lidé orientovaly v čase pomocí zvyků, tradic a rituálů, které přicházely vždy ve stejnou dobu a většina z nich měla pevné časové místo v přírodním koloběhu.

„*Chceme-li, aby náš národ žil, musíme už v dětech vzbuzovat národní povědomí a zajistit předávání našich tradic z generace na generaci.*“ (D. Šottnerová, 2008, str. 7)

1.2. Tradice u dětí předškolního věku

Podle D. Šottnerové (2008), je velmi důležité vytváření povědomí o našich tradicích již u dětí předškolního věku. Zastává názor, že nejlepší a nejpřirozenější formou, jak je u dětí rozvíjet, je hra. S tímto názorem se zcela ztotožňuji.

1.2.1. Hra

Jak uvádí E. Svobodová (2010), je hra pro děti předškolního věku jednou z nejdůležitějších a nejpřirozenějších aktivit každého dne. Děti se díky hře učí, získávají pomocí ní zkušenosti, přináší jim uspokojení a pomáhá jim zapomenout na nepříjemné

zážitky a problémy. Napomáhá jim také se s některými správně vyrovnat. Touto problematikou se zabývá i J. Průcha a S. Koťátková (2013) kteří tvrdí, že díky hře si děti předškolního věku dokážou představit jevy a situace, které poznaly ve svém okolí. Díky tomuto tvrzení mohu jen potvrdit, jak konstatuje D. Šottnerová (2008), (odstavec výše), že hra může být opravdu tou nejdůležitější formou toho, jak dětem tradice přiblížit a udržet je v jejich paměti. Jak uvádí D. Šottnerová (2008) můžeme hry rozdělit na rytmicko- hudební, psychomotorické, úlohové, intelektové, slovní, dramatické aj.

1.3. Vliv prostředí (tradic) na předškolní dítě

Podle L. Klindové, E. Bronišové, K. Kollárika (1973) je jedním z činitelů, který ovlivňuje osobnost, prostředí, ve kterém jedinec žije. Pod tímto pojmem si představuje jak kulturní, materiální i sociální složky. Zastává názor, že prostředí může změnit rozvíjení osobnosti i předpoklady pro jeho vrozené vlastnosti. Prostor může rozvíjet osobnost i negativně. Tvrdí, že prostředí může v člověku vyvolat chování, které není v souladu s jeho genetickým základem. Jak uvádí J. Čáp (1983) čím je jedinec starší, tím je jeho osobnost více formována společenskými vlivy, tudíž i sociálním prostředím (rodinou, školou...). Na tuto skutečnost reaguji tím, že škola (školka) má zajisté velký podíl na utváření vztahu žáka s jeho domovem a poznáním tradic, které jsou pro jeho město typické. V dnešní době, době počítačů a televizí, nemají moc děti zájem o to, poznávat jaké tradice se v jejich městě udržují. Proto jsem zvolila toto téma pro svou bakalářskou práci, abych jim tradici našeho města trochu více přiblížila.

2. ŽIROVNICE

„Když jsou dějiny města v temnotách, opírá se historik o první písemnou zmínku. Ta první zpráva o Žirovnici je v listině Oldřicha z Hradce z roku 1358.“ (E. Škoda, 2008, str. 1)

2.1. Všeobecné údaje

Město Žirovnice se nachází na pomezí Českomoravské vrchoviny a leží ve výšce 567 m. n. m. Pod Žirovnici spadají ještě místní části a spolu s nimi má Žirovnice přes tři tisíce obyvatel (E. Škoda, 2008). Jak popisuje E. Škoda (2008), velmi brzy (v roce 1358) se začalo o Žirovnici psát. Podle archeologických nálezů, byl tento kraj osídlen ještě dříve. Bylo to již v polovině 13. Století. Žirovnice má v dnešní době dvě náměstí, na jednom z nichž, (Havlíčkovo náměstí) se nachází kostel sv. Jakuba a Filipa, který je postaven v novogotickém slohu a byl vybudován v roce 1871. E. Škoda (2008) uvádí, že byl tento novogotický chrám vystavěn v letech 1868- 1872.

Velmi zajímavou historickou zajímavostí je v Žirovnici raně gotický hrad, který byl později přestavěn na renesanční zámek barokně upravený. V tomto zámku jsou přístupné galerie moderního umění. Mezi stálé expozice patří i muzeum perleťe. (Mikroregion Pelhřimovsko-Jih s. p. o, 2004)

2.2. Historie města

Zajímavostí je, že historie města je spjata s historií zámku, dříve kamenného hradu. Na počátku 14. století patřili mezi majitele páni z Hradce a později páni z Ústí. V roce 1485 byla Žirovnice v panství kutnohorského rodu Vencelíků, kteří nechali celý hrad přestavět a nechat ho vyzdobit freskami, které jsou tam dodnes. Nynější městský znak (stříbrný jednorožec v modrém poli) je zachovalý ještě od rodu Vencelíků, kteří ho měli v erbu také, jen ve zlaté barvě (E. Škoda, 2008). V polovině 16. století získali Žirovnické panství páni z Hradce, kteří se snažili najít na jejich pozemcích ložiska vápence, což se jim nepovedlo. Proto jako základní obživa obyvatel Žirovnice bylo zemědělství, řemesla jako pivovarství, hrnčířství a jiné. V období třicetileté války byl tento kraj zpustošen a značné škody utrpěl i zámek. Od konce 17. století vlastnili Žirovnické panství Šternberkové, kteří nechali zpustlý zámek opravit. V roce 1854 byla Žirovnice povýšena na město, které se o deset let později proslavilo díky knoflíkářskému průmyslu. O tento průmysl se postaral a zavedl ho v Žirovnici Josef Žampach a řemeslo zde pokračuje až dodnes. V roce 1910 odkoupilo celé

panství město. Zámek poté vyhořel a celková jeho rekonstrukce, která je zachovalá až dodnes, byla ukončena roku 1992 (Mikroregion Pelhřimovsko-Jih s. p. o, 2004).

V dnešní době se zámecké nádvoří využívá pro různé kulturní akce. V Žirovnici je v dnešní době jedna mateřská škola, spojená se základní školou, několik obchodů s potravinami, podnik IPC plast a jiné. Nesmím opomenout knoflíkářský průmysl, který Žirovnici proslavil po celém světě.

2.3. Tradiční řemeslo- knoflíkářství (perleťářství)

„Perleťářství je řemeslo posvěcené staletími. Můžeme být pyšní na to, že v Žirovnici dosáhlo světové úrovně. Cesta, která k tomu vedla, byla doslova trnitá.“ (M. Fronková, 2012, str. 1)

2.3.1 PŮVOD PERLEŤÁŘSTVÍ

M. Fronková (2012) píše ve své publikaci, že hlavním zdrojem perleti jsou lastury mlžů a ulity plžů. Do Evropy se dostala perleť při tažení křížáků do Malé Asie, Sýrie a Palestiny, kam šli osvobodit Boží hod a Svatou zemi od nevěřících. Byla tam přinesena na bodácích těchto křížáků. Když tuto výpravu přežily, přinesli nejen šperky a předměty z perleti ale i samotnou perleť. Perleť (mušle) se stala jednou z nejpoužívanějších materiálů umělců a řemeslníků od 15. století. Vyráběly se z ní prsteny, náušnice, brože nebo diadémy. Mnohem později, až v 17. století ve Francii, se z ní začaly vyrábět knoflíky (M. Fronková, 2012). Oproti tomu, E. Škoda (2008) uvádí ve své publikaci, že výroba knoflíků začala až v 18. století.

2.3.2. HISTORIE PERLEŤÁŘSTVÍ V ŽIROVNICI

Se vznikem perleťářství v Žirovnici je spojeno jedno velmi důležité jméno a to jméno Josef Žampach. Příběh o pověstném přivandrovalci, který přinesl do Žirovnice perleť vypráví M. Konáš (2011). Popisuje celý život Josefa Žampacha podle toho, jak jeho život vyprávěli lidé, kteří ho znali. Uznává ale, že celý příběh není zajisté pravdivý. Lidé si jeho život upravili podle svého (M. Konáš, 2011). A kdo to byl doopravdy Josef Žampach? Tento přivandrovalec pocházel z východních Čech. Odešel do Vídně, aby se naučil řemeslu. Když

se vandrem vrátil do Čech a seznámil se v Žirovnici s Antonií Bučkovou, už zde zůstal a založil si svou dílnu. Začínal s jedním soustruhem, který si přinesl vandrem na zádech z Vídně (M. Konáš, 2011). Podle E. Škody (2008) měl v roce 1869 vybavenou dílnu již šesti soustruhy na výrobu knoflíků, které byly v tu dobu velmi drahé. Jak uvádí M. Fronková (2012), vyráběl v Žirovnici knoflíky z Egyptské perletě a odnášel je v nůši na zádech do Vídně, kde mu za ně dali nový materiál. Jak uvádí E. Škoda (2008) pracovalo v roce 1873 na výrobě knoflíků 40 dělníků a 10 žen na našívání. O pouhé dva roky později již bylo plně vytíženo přes tři stovky lidí, z toho šedesát až osmdesát žen knoflíky našívalo na kartičky. Proč se knoflíky našívaly na papírové kartičky, popisuje M. Fronková (2012) tak, že mistr ve Vídni, kterému nosil Žampach vyhotovené knoflíky, mu přikázal, že je nebude nosit už jen tak volně v pytlích, ale že je bude našívat na papírové kartičky podle velikosti a druhu knoflíku, aby byla snadno rozpoznatelná jakost. Od té doby se knoflíky našívaly na kartičky po dlouhou dobu a dovážely se takto do různých zemí. Na tuto skutečnost zareagují svojí vlastní zkušeností, kdy jsem v deváté třídě základní školy našívala tyto knoflíky na papírové kartičky také. Babička, která v knoflíkářském průmyslu pracovala již od roku 1966, kdy se vyučila perletářství, našívala knoflíky i na kartičky doma a já jsem měla možnost jí pomáhat.

V roce 1885 bylo v Žirovnici založeno Společenstvo soustružníků perletě a Josef se stal jeho členem. Bohužel i na něm se podepsala v roce 1892 krize a musel odejít do Ameriky. Pracoval v městečku North Bergen (New York) v perletářské dílně, kde také zemřel. Tuto zprávu zanechal Žirovnický rodák František Hrbek, který o tom napsal článek v Newyorském českém kalendáři. Ten později našel jeho hrob v nejchudší části hřbitova v North Bergenu. V roce 1894 byla zřízena v Žirovnici Živnostenská škola, při níž byla v roce 1912 založena první odborná dílna pro perletáře (M. Fronková, 2012).

V období 1. světové války se perletářství potýkalo s krizí kvůli tomu, že většina dělníků byla odvedena na frontu a materiál byl velmi těžko dostupný z pozice dodávky a odvoz byl také značně postižen. Nejen to bylo pro perletářství rizikem. Nevýhodou byl i nedostatek perleti, která byla velmi drahá a vzácná. I s tímto si Žirovničtí čamrdáři poradili velmi dobře a tyto nevýhody překonali (M. Fronková, 2012).

V období 2. světové války byla v Žirovnici otevřena Odborná škola perleťářská, která dostala v roce 1940 na výstavě pořádané Obchodní a živnostenskou komorou v Táboře udělení hlavní ceny a čestného uznání za výrobky z perletě. To svědčilo o vyspělosti perleťářství v Žirovnici (M. Fronková, 2012).

Od roku 1950 pracovali Žirovničtí perleťáři v závodě zvaném Koh-i-noor Praha a v družstvu Perlex. O tři roky později byl Perlex zrušen a perleťářství bylo sloučeno do národního podniku Koh-i-noor, který byl později přejmenován na Perleťářský průmysl Žirovnice. V letech 1960-1962 nastaly změny a začaly se vyrábět knoflíky z perleťového polyesteru a v roce 1963 byl přejmenován Perleťářský průmysl na Knoflíkářský průmysl Žirovnice (KPŽ), který zůstal až do dnes (M. Fronková, 2012).

2.3.3 NOVODOBÉ KNOFLÍKÁŘSTVÍ V ŽIROVNICI

Jak popisuje M. Fronková (2012), byl v roce 1994 knoflíkářský průmysl považován jako státní podnik, který byl transformován v akciovou společnost. Podle M. Fronkové (2012) je výroba knoflíků v knoflíkářském průmyslu značně oslabená. „*Tvoří v dnešní době jen menší část celkové produkce*“ (M. Fronková, 2012, str. 68). Převážně je výroba knoflíků zaměřena na výrobu z umělé hmoty, ale je v široké škále tvarů, druhů, vzorů, barev a struktur. Velmi zřídka se vyrábí bižuterie z perleti a jiných přírodních materiálů a plastů. Opakem je však to, jak popisuje M. Fronková (2012) že je zde velká výroba technických výlisků z plastů včetně vakuového pokovení. M. Fronková (2012) uvádí jako příklad kryty na tonery od tiskáren, díly k automobilovým světlům, díly k lyžařskému vázání a další aplikace pro potravinářský, elektrotechnický a jiný průmysl.

2.3.4. VÝROBA (ČAMRD) KNOFLÍKŮ

Čamrda = dříve to byla kovová káča a později knoflík (M. Konáš, 2011). Nejdříve se knoflíky (čamrdy) musely vyvrtávat do lastur. Poté je dělníci, kterým se říkalo čamrdáři museli zbavit kůry a uhladit, dodat jim tvar a ozdobit je. Podle přání objednavatele se vrtaly do knoflíků dvě nebo čtyři dírky. Krása perleťového knoflíku netkví jen v jeho tvaru a zdobení, ale i v jeho lesku. Toto všechno dělali dělníci pomocí strojů. Když byly knoflíky úplně hotové, třídily se dále podle kvality. Knoflíky potom dostávaly své názvy podle tvarů.

O tom, že Žirovničtí čamrdáři neztráceli ani přes nelehké živobytí smysl pro humor, svědčí první zachovalá píseň- Žirovničtí čamrdáři mají peněz dost (M. Fronková, 2012).

2.3.5. TRADIČNÍ AKCE MĚSTA

Tradičních akcí v našem městě máme opravdu mnoho. Jak uvádí Mikroregion Pelhřimovsko- JIH (2004) patří mezi ně například festival nejlepších dechovek 21. století, zámecké jazzování- festival swingové a jazzové hudby, velikonoční pouť, Slavnosti žirovnického jednorozce- městské slavnosti, Zahrada vysočiny, klarinetový festival, jezdecké závody (parkurové skákání), noční prohlídky zámku, chovatelská výstava a Perleťový pohár- nejstarší fotbalový turnaj v ČR.

2.3.6. TRADICE SPOJENÉ S KNOFLÍKÁŘSTVÍM

Perleťový pohár- „V roce 1933 se v tradičně sportovní Žirovnici zrodila myšlenka uspořádat fotbalový turnaj“ (E. Škoda, 2008, str. 98). Trofejí tohoto fotbalového turnaje měla být trofej vyrobená z materiálu pro pořadatelské město významného a proto byl vyroben z perletě. E. Škoda (2008) uvádí, že tvůrce tohoto poháru je perleťářský mistr Čestmír Peřina. Vůbec první tento turnaj se konal roku 1933 a vítězem se stalo překvapivě družstvo AFK Žirovnice. V pravidlech tohoto turnaje bylo, že družstvo, které vyhraje turnaj třikrát za sebou, si může pohár odvést a nechat. Neuvěřitelných dvacet let, zůstával díky Žirovnickým fotbalistům pohár v rodné Žirovnici, ale po dvaceti letech roku 1953 vyhrálo turnaj družstvo Spartaku Královo Pole a pohár si odvezly. Aby však tradice města neskončila, postaral se o nové zhotovení trofeje, jak uvádí M. Fronková (2012), Miroslav Hejtmánek, tehdejší mistr a později ředitel učňovské školy. Ten měl na výrobu pouhý rok a i přesto říká, že tento pohár je mnohem krásnější než ten první. Tento pohár zůstává majetkem žirovnických fotbalistů až do dnes. Změnou však od tehdejších pravidel je to, že pohár je putovní. Družstvo, které ho vyhraje, odváží si ho do svého města. Letos se v Žirovnici bude pořádat již 81. ročník Perleťového poháru.

3. PROJEKT

„ Pedagogickým projektem v obecné rovině rozumíme cílenou, organizovanou a promyšlenou činnost, která je soustředěná kolem určitého jádra a směřuje k rozvoji osobnosti dítěte.“ (J. Buriánová, V. Jakoubková, H. Nádvorníková a kol, 1999, str. 1- C 3,1).

3.1. Historie projektu

V dřívějších dobách, ještě před koncem 19. století, se škole vytýkalo mnoho negativ. Patřilo mezi ně například to, že škola nereaguje na žákovy individuální předpoklady, učivo podává ve škatulkách, omezuje svobodu žáka, omezuje aktivitu studentů, zapomíná na učení sociálním dovednostem a další jiné připomínky. Vzhledem k těmto připomínkám docházelo koncem 19. a začátkem 20. století k vyrovnávání se se starou školou a s nástupem nové školy. To vyvolávalo zajisté mnoho hlubokomyslného filosofování a mnoho řečnických otázek. Určitá část pedagogů ovšem hledala využití nové školy ve skutečích a ne ve slovech. Z těchto skutků a přemýšlení vznikla v tomto období projektová metoda, která má významnou roli i v dnešním pedagogickém životě (J. Valenta a kol., 1993).

Jak podotýká J. Valenta a kol. (1993), projektová metoda měla svůj význam již v roce 1908, kdy R. W. Stimson užil termín „home project“ v Massachusetts na vyšší zemědělské škole, pro školní práci studentů, která byla spojována s pěstováním a posléze i prodáváním brambor. Hlavní doba, kdy se projektová metoda více rozšířila, byla v roce 1918, kdy William Heard Killpatrik, učitel Kolumbijské univerzity v New Yorku, otevřel svým článkem The Project Method významný čas projektů. S tímto jménem je projekt spojován i v dnešní době (J. Valenta a kol, 1993).

3.2. DRUHY PROJEKTŮ

J. Valenta a kol. (1993) uvádí několik druhů dělení projektu. Jako příklad uvádím ty, které jsou podle mého názoru důležité pro můj projekt

1.) projekty podle navrhovatele:

1. spontánní- jejich podstata vychází z potřeb dětí a z jejich zájmů
2. projekty připravené vyučujícím, vychovatelem nebo lektorem
3. projekty spontánní, které jsou značně korigovány účastníky v bodě 2.

2.) podle místa konání:

1. školní
2. domácí
3. spojení obou dvou prvních

3.) podle počtu žáků:

1. individuální
2. kolektivní- a) skupinové
b) třídní
c) ročníkové
d) více ročníkové
e) celoškolní
3. opět spojení prvních dvou

4.) podle množství času, které do projektu vkládáme

1. krátké
2. dlouhé

S posledním dělením se ztotožňuje i J. Doležalová (2010), která rozděluje projekty podle délky trvání na:

krátkodobé a dlouhodobé.

Dále je rozděluje podle toho, jak jsou zaměřené aktivity a to na:

problémové, tvořivé a praktické.

3.3. Pojetí a přínos současného projektu

J. Gardošová (2003) hovoří o projektech a projektovém plánování jako o tématech, která jsou rozpracována na delší dobu, například rok. Dále uvádí, že se tyto projekty konkretizují v týdenních plánech. E. Svobodová (2007) podotýká, že projekt se zabývá určitým tématem a zpracovává náměty, které jsou pro předškolní děti přínosné a zajímavé. S tímto se ztotožňuje i J. Průcha, S. Koťátková (2013). Touto problematikou se

zabývá i J. Doležalová (2010), která hovoří o projektu jako o souboru nebo souhrnu nějakých více rozvinutých či více rozmanitých činností, které nám umožňují ovlivňovat celou osobnost dítěte. Soustředí se na určité téma či problém a směřují k dosažení určitých cílů. Většinou tvoří projekt praktické činnosti, nebo činnosti, které zapojují ve větší míře tvořivost a myšlení. Tyto činnosti jsou zaměřeny na různé oblasti lidského života. Tvrdí, že se na těchto činnostech podílejí jak učitelé, tak i děti. K tomuto názoru se přiklání i J. Buriánová, V. Jakoubková, H. Nádvorníková a kol. (1999), která uvádí, že hlavním předpokladem projektové výuky je propojení světa mateřské školy, s okolním světem, např. rodinou, kulturou a obcí. Projektová metoda dává možnost vnějšímu světu podílet se na výchově předškolních dětí. S tímto názorem se ztotožňuje i E. Svobodová (2007), která uvádí toto propojení s vnějším světem jako jeden z požadavků, které jsou na projekt kladeny. J. Doležalová (2010) píše, že díky projektům dochází k propojení vědomostí a znalostí dětí z několika různých oblastí, čemuž vzhledem ke globálnímu vnímání světa dětmi předškolního věku přikládá důležitost v tom, že děti si tyto činnosti lépe zapamatují a snadněji pochopí souvislosti. „ *Propojenost je charakteristickým znakem projektu, bez ní by ztrácel celistvost a stal se pouhým seskupením činností*“. (J. Buriánová, V. Jakoubková, H. Nádvorníková a kol., 1999, str.3, C-3.1) Což úzce souvisí s požadavky, které na projekt klade E. Svobodová (2007), která do plánování zahrnuje samotné děti.

3.3.1. POŽADAVKY (ZNAKY), KTERÉ JSOU NA PROJEKT KLDENY

Jak jsem již zmínila výše, podle E. Svobodové (2007) je jedním z požadavků pro projekt **propojení s vnějším světem**. Například v projektu o bezpečnosti na silnici, se děti mohou podívat na policejní stanici, pozorují dopravní situaci na ulici nebo si vyzkoušejí jízdu na dopravním hřišti.

Mezi další požadavek, který E. Svobodová (2007) zdůrazňuje je **plánování projektu**, na kterém by se měly podílet i děti (mohou i rodiče, či subjekty, které s tématem něco spojuje). Jako příklad uvádí projekt zaměřený na bezpečnost na silnici, do kterého bychom mohli zapojit třeba policisty, lékaře.

A jako poslední požadavek, který E. Svobodová (2007) uvádí, je **produkt**, který shrne celkové zkušenosti a dovednosti, které při něm děti získaly. Jako příklad uvádí výstavu

výkresů, fotografií nebo společnou akci rodičů. Jak uvádí i J. Doležalová (2010), velmi významným momentem v projektech je **prezentace výsledků** (činností), které děti během projektu vytvořily. Tato prezentace může být pro ostatní děti ze školky nebo pro rodiče i širokou veřejnost. Myslím si, že se každý se svou prací nebo novou zkušeností rád pochlubí ostatním lidem obzvláště, když jde o děti. Je velmi důležité, aby jejich snahu ocenily i ostatní a nejvíce jejich nejbližší - rodiče. Zcela se ztotožňuji s názorem J. Doležalové (2010), která uvádí jako hlavní znaky projektu samostatnost, dobrovolnost, spolupráci, motivaci a tvořivost. Na tyto znaky zareaguji svou myšlenkou, že jsou tyto znaky důležité ne jen pro projekty v předškolním vzdělávání, ale podle mého názoru jsou společné pro předškolní vzdělávání.

3.3.2. PŘÍNOS PROJEKTU PRO UČITELE

Podle E. Svobodové (2007) umožňují projekty pedagogovi proměnit formulovanou činnost v činnost s konkrétním cílem, pravidly a pomůckami. J. Doležalová (2010) uvádí jako přínos projektů pro učitelku to, že přináší učitelce (i ostatním učitelkám) mnoho informací o dítěti, podle kterých pak reaguje na další výchovné působení.

3.3.3 PŘÍNOS PROJEKTU PRO DĚTI

J. Doležalová (2010) ve své publikaci zastává názoru, že projekty umožňují dětem rozvíjet vztahy k ostatním věcem, lidem, objasňují různé jevy ze života, osvojují si dovednosti a získávají zkušenosti. Umožňují dětem aktivně poznávat svět kolem sebe. Díky rozmanitosti projektů, které nám projekt umožňuje a díky jeho délce trvání můžeme tyto činnosti pestře vybírat a obměňovat. Střídají se v něm jak činnosti rozumové tak výtvarné, hudební, dramatické, ale i činnosti rozvíjející jemnou motoriku. Není tudíž žádných pochyb o tom, že splňují cíle RVP PV. O dané problematice (tématu) se děti dozvědí mnohem více, než při krátkém, například týdenním bloku. Tím, že projekt trvá delší dobu, si děti prohlubují znalosti v daném tématu, rozvíjejí dovednosti a získávají nové zkušenosti. Příznivý vliv mají také projekty na utužování vztahů mezi vrstevníky a na spolupráci mezi vrstevníky. Mají také vliv na rozumové schopnosti a komunikaci. J. Doležalová (2010) považuje za další klad projektu možnost výběru činnosti a aktivity, které děti baví. S většinou těchto názorů se ztotožňuje i J. Valenta a kol. (1993), který uvádí jako

přínos naučit děti hledat nové informace, naučit je řešit problémy, umožňuje dětem spolupracovat, rozvíjet a formovat celou osobnost, má motivační sílu aj. Jak tvrdí Z. Bečvářová (2003) je pro děti v předškolním období, kdy nejvíce poznávají a seznamují se s novými skutečnostmi formou hry velmi důležité, aby děti tyto dovednosti a zkušenosti získávaly nenásilně. Proto uvádí projektovou výuku jako jednu z nejpřirozenějších metod.

3.4. Práce pedagoga při přípravě projektu (plánování)

Jak konstatuje Jana Doležalová (2010), musí pedagog začít hledat specifika při využití projektů již v první fázi. Musí přihlížet k věkovým zvláštnostem dítěte, k dosažené úrovni schopností jednotlivých dětí, k jejich zájmu a dovednostem. Nesmíme také opomenout dostačující motivaci, která děti pro činnost nadchne. Podle této informace je zcela jasné, že musí být učitelka nejen dobrý pedagog, ale i dobrý diagnostik. Musí odhadnout dovednosti dětí, individuální zvláštnosti ale i zájmy. Ne vždy se jistě trefí do zájmu všech dětí, ale když je činnost správně namotivována, tak děti baví. Na základě tohoto tvrzení si myslím, že je lepší realizovat projekt u dětí, které už učitelka zná přinejmenším několik měsíců. Velmi důležitým úkolem předtím, než začne učitelka projekt realizovat je to, aby věděla, kdy, jak dlouho a kde bude projekt realizovat. Nesmí opomenout ani to, jakým způsobem bude projekt hodnotit a jak ho zakončí (J. Doležalová, 2010).

J. Valenta a kol. (1993), uvádí čtyři kroky při plánování projektů podle Killpatrika.

- Záměr
- Plán
- Provedení
- Hodnocení

Také J. Buriánová, V. Jakoubková, H. Nádvorníková a kol. (1999) uvádí čtyři kroky plánování projektů. Postupnost a důležitost je totožná jako u Killpatrika. Čtyři kroky podle J. Buriánové, V. Jakoubkové, H. Nádvorníkové a kol. (1999):

- ujasnění tématu, stanovení východiska a jádra projektu
- ujasnění základních otázek, cílů, výběr činností, časové rozvržení atd. Jak konstatuje J. Doležalová (2010), musí učitelka promýšlet nejen obsah činností a cíle, které do projektu zahrne, ale i jak činnosti uspořádá, aby byly provázaně a propojené a byly vhodné pro

cílovou skupinu dětí. Jana Doležalová (2010) poukazuje ve své publikaci na to, že učitelka může čerpat náměty z několika různých pramenů. Například z integrované tematické výuky a teorie mnohočetné inteligence (viz Kovaliková, 1993), nebo z podnětů myšlenkové mapy, z cílů RVP PV, na základě svátků a zvyklostí, které se k nim pojí, podle účelu akce a podle přání dětí

- podrobnou realizaci, při které učitelka přihlíží k zájmům dětí, věnuje pozornost a přijímá jejich vlastní názory, měla by učitelka utvořit ve třídě pohodu a měla by mít sama znatelný zájem o problematiku, kterou dětem předkládá.

- hodnocení, které by nemělo chybět u žádné činnosti. Je velmi důležité pro celkové shrnutí hlavních momentů, jak uvádí J. Valenta a kol. (1993) oceňujeme v něm veškeré dětské práce a činnosti. J. Doležalová (2010) uvádí, že je velmi důležité u dětí tohoto věku povzbuzovat u nich hodnocení k sobě samému. Uvádí jako příklad otázky, které umožní dětem říci, co se jim líbilo, co ne a proč.

I J. Doležalová (2010) se ztotožňuje s těmito kroky, při plánování projektu. Dodává ve své publikaci ještě cílovou skupinu dětí, pro které je projekt určen, a pomůcky, které pro projekt budeme potřebovat.

Jak uvádí J. Valenta a kol. (1993), jedním z nejtypičtějších druhů jádra projektu je daný problém. Tento problém si můžeme podle J. Valenty a kol. (1993) určit různými otázkami. Jako příklad uvádí ve své publikaci otázky typu: „ Proč ...? Jak...? Atd.

3.4.1. Podrobná realizace- tematický celek (blok)

Jak jsem již zmiňovala, podle J. Gardošové (2003) rozpracováváme projekty do konkrétnějších plánů (celků). Jak uvádí E. Svobodová (2007), tematický celek provází jedno společné téma. S tímto se ztotožňuje J. Průcha, S. Kořátková (2013), kteří uvádějí, že tematický celek propojuje činnosti, které se vztahují k jednomu tématu. Díky těmto tematickým celkům si děti upevňují dovednosti v oblasti pohybové, intelektové či praktické. Činnosti, které učitelka do tematických celků (bloků) zařazuje, by měly využít všech vzdělávacích oblastí v RVP PV. Při realizaci některého tematického celku (bloku) je možné, že bude oblast zastoupena více, a některá méně (J. Gardošová, 2003). Podle J. Průchy a S. Kořátkové (2013), si učitelka k tematickému celku stanovuje cíle a nabídku,

která se k danému tématu vztahuje. V metodických listech J. Buriánové, V. Jakoubkové, H. Nádvorníkové a kol. (1999), rozpracovala tuto problematiku i E. Svobodová, která tvrdí, že si učitelka stanovuje cíle podle potřeb dítěte a podle zvoleného tématu. Podle J. Gardošové (2003), se činnosti, které s dětmi ve školce realizujeme, neřídí časem. Nejsou nijak ohraničeny, od kdy, do kdy mají trvat. Neřídí se ani týdnem ani měsícem, ale přáním a zájmem dětí.

3.4.2. Hodnocení- evaluace

Jak konstatuje E. Svobodová a kol. (2010), učitelka používá evaluaci v procesu vzdělávání ve více případech. Když **plánuje** třeba třídní nebo vzdělávací program, když ho **realizuje**, i když ho **hodnotí** pro další plánování. V případě evaluace při plánování učitelka průběžně vyhodnocuje dvě základní otázky. Jednou z nich je, zda neohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů, k čemuž nám mohou pomoci rizika z RVP PV a dále průběžně vyhodnocuje, zda plní stanovené cíle z RVP PV. Toto hodnocení mi můžeme jednoduše vyzkoušet na třech otázkách, které uvádí E. Svobodová. Jednou z nich je: A) *„Co právě teď dítě učím a jak rozvíjím jeho schopnost a chuť učit se? B) S jakou hodnotou se teď dítě setkává? C) Jaký dávám dítěti prostor pro samostatnost a možnost ovlivnit situaci ve které se teď nachází?“* (E. Svobodová a kol., 2010, str. 154 a 155). V posledním případě, kdy dochází ke zhodnocení celkových výsledků, díky kterým děti získaly určité vědomosti a dovednosti, hodnotíme to, jak se nám povedlo naplnit plánované cíle nebo jak působil a fungoval obsah našeho vzdělání na dítě. Podle J. Průchy, S. Kořátkové (2013) hodnotí učitelka činnosti a jevy sama pro sebe, nebo pro ostatní pedagogy, ale i pro rodiče. Toto hodnocení je pro učitelku důležité pro další vzdělávací působení. Tento pojem se nyní objevuje stále ve více a více teoretických publikacích i v pedagogické praxi. *„Evaluace by měla být jako hodnotící a kontrolní činnost systematická, pravidelně prováděná a realizovaná podle určitých, předem připravených kritérií“* (J. Průcha, S. Kořátková, 2013, str. 87).

Jak jsem již zmínila u E. Svobodové a kol. (2010), měla by být evaluace projektu provedena celkově. S tímto se ztotožňuje i J. Kratochvílová (2006), která tvrdí, že by mělo být hodnocení projektu pojaté v celém rozsahu projektu. Projekt bychom měly hodnotit

celý. Na konci projektu je potřeba zhodnotit, jak jsme projekt naplánovali, jaký měl projekt průběh i by měl být zhodnocen z pohledu žáků.

4. PRAKTICKÁ ČÁST- „Hrajeme si s knoflíky po celý rok“.

4.1. Záměry a cíle praktické části

Již sám název projektu vypovídá o tom, co je jeho hlavním cílem. Cílem projektu je zábavnou formou (hrou) přiblížit dětem, co je pro jejich rodné město specifické a tradiční.

Po celý rok se děti s knoflíky seznamují a využívají je ke každodenním činnostem.

Projekt je rozdělen do tematických celků, které jsou provázané ročním obdobím. Každý tematický celek má 3 podtémata, která trvají podle potřeb a zájmu dětí většinou cca 4-5 týdnů. Výjimkou je tematický celek léto, který má dvě podtémata shrnutá cca do jednoho měsíce. Tento projekt je realizován u dětí ve věku od 4 do 6 let, protože většinu těchto dětí mám ve třídě již třetím rokem a jejich individuální zvláštnosti a zájmy znám.

Motivací projektu je plyšový knoflíček, který vypráví o tom, jak se dostal do našeho města, co všechno prožil a co by chtěl ještě vědět. V tematických celcích nás provází a dává dobrý pozor na to, jak to ve světě lidí chodí. Cíle jsou stanovené z RVP PV a podle ročních období, očekávané výstupy jsou definované podle cílů z RVP PV. Činnosti jsou čerpané z dostupných zdrojů (literatury) a z mojich sborníků, které si vytvářím již od střední pedagogické školy. Pro hodnocení jsem zvolila průběžnou evaluaci každého tematického celku. Jako zakončení projektu je uspořádána výstava prací vyrobených dětmi při celoročním projektu. Tato výstava je uspořádána v městské knihovně v Žirovnici, se kterou jsem spolupracovala.

Do projektu jsou zapojeni rodiče tak, že mají za úkol s dětmi vymyslet, nový tvar knoflíčků. Dále jsou rodiče zapojeni do projektu tak, že se podílejí na závěrečné výstavě prací. Je v něm zapojena i širší veřejnost, protože byly děti provedeny Knoflíkářským průmyslem v Žirovnici a byly provedeny některými halami. Dostatek knoflíků nám věnoval sám knoflíkářský průmysl.

Záměry projektu: • Zábavnou formou využít knoflíky pro vzdělávání dětí

- Rozvíjet sebe sama, osobní spokojenost a zájem o nové a neznámé
- Seznámit děti s historií výroby knoflíků

- Seznámit děti s tradicemi města spojenými s knoflíky
- Spolupráce s rodiči a veřejností

4.2. Realizace

4.2.1. Motivace

Plyšový knoflíček- Ukážu ho dětem a knoflíček bude mluvit: „*Víte děti, kdo já jsem?*“ Děti odpovídají. **Knoflíček**: „*Ale já nejsem ledajaký knoflíček, já jsem kouzelný. A víte, co já dokážu? Dokážu se s vámi vydat na dalekou cestu za tím, jak jsem se k vám dostal. Budu vám o tom vyprávět, udělejte si pohodlí, můžete si lehnout nebo sednout a poslouchajte pozorně.*“

„Jak to bylo knoflíčku?“

Kdysi dávno, ještě když byly vaše babičky a dědečkové malí tak, jako jste vy, se narodil v jednom městečku daleko od Žirovnice klouček, kterému říkaly Josef Žampach. Měl legrační jméno, že děti, ale tohle jméno zná dnes každá vaše babička, dědeček, maminka i tatínek.

Když se z malého Josefa stal už velký pán, lidé poznali, že je velmi milý, veselý, hodný a pracovitý. A to byl také hlavní důvod, proč se už teď velký pan Žampach rozhodl odejít na dalekou cestu do Vídně. Vídeň je veliké město za hlubokými lesy, za vysokými kopci a dlouhou cestou. Pan Žampach se tam vydal pěšky a trvalo mu to hodně dlouho, než dorazil na místo. Ve Vídni se učil zacházet s mušlemi, ze kterých se dělaly knoflíčky, a proto mu lidé začali říkat perleťář. Z perleti se tam naučil dělat knoflíčky, které nosí ještě vaše babičky na košilích, dědečkové na kalhotách, a možná i vaše maminky.

Když se mu začalo stýskat po své rodné zemi, rozhodl se, že se vrátí zpět. Neměl skoro nic, protože v té době bylo málo peněz, a proto se na cestu zpět vydal jen s velmi těžkým batohem plným perleťových mušliček a v ruce s jedním strojem, který mu pomáhal knoflíky vyrábět. Venku byla velká zima, foukal vítr, padal sníh ale i přesto se Žampach nevzdal a pokračoval dále. Po dlouhé době, když už Josef nemohl, došel do jednoho městečka, které

se mu velice zalíbilo. Ano děti, bylo to naše městečko, které se jmenuje..... (děti reagují) Žirovnice. Tady u nás také zůstal a postavil si tady domeček, ve kterém začal na svém stroji a ze svých perleťových mušlíček vyrábět knoflíčky. Lidem ze Žirovnice se knoflíky velmi líbily a byly pro ně užitečné a tak zanedlouho měl Josef tolik peněz, že koupil další stroje a zlatáčky se mu jen sypaly do kapsy. Jednoho času už ale v Žirovnici tolik práce nebylo, a proto se Josef rozhodl, že se vydá zpět do Vídně, vyrábět knoflíky tam. Ve Vídni za ně dostával dvakrát více zlatáků než v Žirovnici a jak čas běžel, už se Josef Žampach zpět do Žirovnice nevrátil a zůstal i nadále ve Vídni. A co se stalo s jeho domečkem v Žirovnici, ve kterém bylo tolik strojů na výrobu knoflíků? (děti odpovídají co si myslí.....)

Představte si děti, že se jich ujali hodní lidé, kteří chtěli, aby se perleťové knoflíčky u nás v Žirovnici vyráběly stále, a díky nim, se tu vyrábějí až dodnes. Už nejsou sice tak krásné perleťové, jaké byly kdysi dávno, ještě když vaše babičky byly malé, jako jste vy, ale jsou barevné, s různými obrázky a dokonce i v různých tvarech.

Takhle byla pohádka o tom, jak se tady u nás v Žirovnici začaly vyrábět knoflíčky a jak jsem se tu ocitl i já.

Knoflíček se ptá dětí: - Líbila se vám pohádka?

Co se vám z příběhu nejvíce líbilo?

Jak se jmenoval pán, který v Žirovnici založil perleťářství?

Co si přinesl v batohu z Vídně?

Nesl si s sebou ještě něco?

Co dělal v Žirovnici?

Co se tu doteď díky tomu vyrábí?

„Chtěly byste se podívat na některé knoflíčky, mé kamarády, kteří se zde vyrábějí nyní?“

KOUZELNÁ KRABÍČKA PLNÁ KNOFLÍČKŮ:

Děti mají za úkol najít ve třídě schovanou krabičku s knoflíčky. „Kdo ji najde, přijde mi pošeptat, kde se krabička nachází a ostatním to neprozradí, aby si všichni hledání užili“. Když ji všichni najdou, mohou si knoflíčky osahat, a vybrat si jeden, který si vezmou domu

a budou ho opatrovat. S dětmi si povídáme o tom, jaké knoflíčky děti poznaly, jaké jsou (kulaté, hranaté, barevné, s obrázky...). **Knoflíček:** „*To jsem ale rád, že tu mám tolik kamarádů, už se těším na to, až si s Vámi budu hrát a poznávat, co se tu u vás všechno děje. Děti, ale já jsem velmi smutný. Víte proč? Vy se všichni nějak jmenujete, moji kamarádi knoflíčci dostávali dříve jména podle toho, jak vypadali a já nemám žádné jméno.*

Nechám děti zareagovat: Děti samy vymyslely jméno- „Smišek“

Učitelka: „*Tak, vidíte děti, jakou má knoflíček radost, když má své jméno? A teď tu s námi bude pořád a bude poznávat, co se ve světě lidí děje. A s jeho kamarády knoflíčky, které se zde vyrábějí si budeme hrát a tvořit z nich různé práce. Třeba, když venku porostou kytičky, vyrobíme si je z knoflíčků, když bude padat sníh, budou knoflíčky malé sněhové vločky, a když budou Vánoce, můžeme z nich vyrobit mamince nebo tatínkovi dáreček“. Jaké nápady máte vy děti? Co ještě bychom mohli z knoflíků vytvořit?“*

EXKURZE V KNOFLÍKÁŘSKÉM PRŮMYSLU:

S panem ředitelem Knoflíkářského průmyslu v Žirovnici je domluvená exkurze. Děti budou provedeny některými halami, kde uvidí, jak se knoflíky vyrábějí. Kvůli bezpečnosti je povoleno pouze 6 dětí. Děti s sebou vezmou knoflíčka a něco o výrobě se dozví.

Hodnocení: Exkurze se velmi povedla. Děti vyrobily dělnicím, které tam knoflíčky vyrábějí dárečky v podobě kytiček z knoflíčků a poté jim je rozdaly. Některé děti se tam setkali s maminkou nebo tatínkem, kteří se k nám poté přidali. Děti byly velmi unešené a zvědavé. Ptaly se na to, co se na co používá, co se kde dělá a měly mnoho dalších otázek. Jako dárek dostaly děti přívěsek na klíče ve tvaru barevného knoflíčku a mohly si do pytlíčku nabrat kolik knoflíčků chtěly.

4.2.2. Tematický celek – JARO

- Podtémata:
1. Knoflíček poznává kytičky
 2. Jak se knoflíček seznámil s ovečkami
 3. Knoflíčku, co to kolem tebe létá?

Podtéma: 1.Knoflíček poznává kytičky

Charakteristika: K jaru a probouzející se přírodě patří zajisté i květiny. Sníh roztává a pod ním se objevují první jarní květiny a poté se začínají objevovat i další a další. Toto podtéma je zaměřené celé na květiny a umožní dětem a knoflíčku seznámit se s jarními květinami a rozvinout svou fantazii při tvoření nových „jarních“ kytiček.

Cíle:

- Uvědomění si vlastního těla
- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- Rozvoj tvořivosti
- Poznávání pravidel společenského soužití
- Osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- Pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Chápat prostorové pojmy (za, před...)

Očekávané výstupy:

- Zachovat správné držení těla, zvládat běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybovat se ve skupině dětí)

- Sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Vnímat pomocí všech smyslů (rozlišovat vůně)
- Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku)
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky)
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- Chápat základní číselné pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat, a třídit)
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- Pochopit, že každý má se ve společenství svou roli, podle které je potřeba se chovat
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik.
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí)

Nabídka činností v rámci realizace:

- Motivační text- Když všechno kvete (D. Šottnerová- Jaro, 2007, str. 28.)
Text o tom, jak se malá holčička s dědečkem zaposlouchaly do bzučení ve stromě. Zjistily, že jsou to včeličky, a dědeček vypráví holčičce o tom, jak včeličky létají na kytičky. Různé druhy kytiček a holčička je v pohádce poznává.
- volné převyprávění děje
- Atlas květin- dětem ukazují atlas květin, a ukazujeme si květiny, které v tomto období můžeme venku vidět. Učí se je poznávat podle barvy a tvaru.
- Poznávání květin- vycházka ven - děti poznávají květiny a zkoušejí je pojmenovávat podle obrázků v atlasu. Vůně- děti ke kytičkám přivoní a popisují, co jim ta vůně připomíná a jak jim to voní.

- Výroba kytiček- děti dostanou k dispozici tvrdé barvené vlnkované papíry, bílé i barevné čtvrtky a jejich úkolem bude vystříhnout si z nich kytičku. Děti podle své fantazie a představivosti stříhají a kreslí si předlohu. Kdo nechce vymýšlet tvar květiny sám, pomohu mu a může si vybrat s předkreslené šablony. Květ si vystříhnou a podle vlastní volby ozdobí kytičku barevnými knoflíčky. Děti mohou vystříhnout dva květy (jeden větší jeden menší) a potom je nalepit na sebe. Nalepí ho na dřevěnou tyčku a dolepí zelené lupínky.
- Společný kruh- děti sedí v kruhu, mají v ruce kytičku a říkají postupně, jaká květina se jim líbí nejvíce a proč. Společně vymýšlíme, co vše je důležité pro ochranu květin a vytváříme společná pravidla ochrany květin.
- PH- děti položí své kytičky různě po prostoru třídy a na hudbu, kterou pouštím se mezi nimi pohybují. Děti se vyhýbají kytičkám, aby jim nic neudělaly. Když se tak stane a někdo na ni šlápne, musí ji pohladit, říci „promiň kytičko“ a fouknout na ni. V tu chvíli může zase kytička dále růst a hráč hraje dál.
- PH- přelétavé včeličky- děti jsou včeličky a čmeláčci a mají za úkol přenášet pyl z jedné kytičky na druhou. Kytičky jsou vyrobené z papíru. Kytiček je vždy o jednu méně než dětí. Je puštěná hudba (různě rychlá-pomalá-létají pomalu, rychlá-létají rychle)a ve chvíli, když se hudba vypne, musejí se děti dostat ke kytičce (stoupnout si vedle ní). Dítě, na které nezbude kytička ze hry nevypadává, ale může si stoupnout ke kytičce kamaráda.
- Modelujeme- děti modelují kytičky z modelíny, zdobí je knoflíčky
- Básničky- Probouzí se příroda, kytičky už kvetou,
slunce svítí dozlata, půjdu ven dnes s tetou.

Natrháme narcisky, donesem je mamince,
ta si je dá do misky, nevyhnu se pusince.

- Pracovní listy
 1. vybarvi jen ty kytíčky, které rostou na jaře
 2. spoj všechny pampelišky se včelkou
 3. čeho je obrázku více a čeho méně? Květin, nebo motýlků?
Vybarvi jen to, čeho je méně
 4. Na obrázku jsou 4 záhonky s tulipánky. Na každém záhonku je jiný počet tulipánů od 1-4. Děti je mají za úkol spočítat a poté spojit čarou od jednoho tulipánku po čtyři.
- Matematické úkoly-
 - porovnávání: porovnej, která květina je větší a která menší
porovnej, na které květině je více knoflíčků
a na které méně (vždy jen mezi dvěma květinami)
 - uspořádání: uspořádej květiny tak, aby byly od nejmenší po největší vedle sebe. Děti musejí pochopit, že mají řadit květiny zleva doprava. Mohou pod kytíčky pokládat i knoflíčky tak, aby byl u nejmenší kytíčky nejmenší knoflíček atd.
 - třídění: roztřídění květin podle barev. Na zemi jsou položené barevné kruhy a děti do nich podle barev třídí kytíčky. Poté společně počítají kolik je v každém kruhu kytíček a podle toho ke kolečkům přikládají stejný počet knoflíčků.
stejnost: jsou některé kytíčky stejné?
- Omalovánky- děti mají předtištěné omalovánky a vybarvují si je
- Prostorové vztahy- děti mají svoji vyrobenou květinu v ruce a pracují s ní. Př: „dej tvoji

kytičku vedle kytičky Honzíka. Další varianty-dej před Aničky kytičku, za...

- Relaxace- dětem pustím relaxační hudbu a oni si kytičku položí na břicho, zavřou oči a nechají se unášet svou vlastní fantazií. Poté si o tom, co si děti představovaly společně povídáme.
- Tajné přání- děti si po relaxaci sednou a pošeptají své kytičce tajné přání. Může ho slyšet pouze ta jejich kytička. Nikdo jiný. Poté se odeberou ke stolečku, kde mají připravený velký arch papíru a **společně utvářejí rozkvetlou louku**. Barvy, štětce, nůžky a veškeré výtvarné potřeby mají k dispozici. Děti lepí svoje květiny na nabarvenou louku, kterou si samy udělaly.
- Rozvoj osobnosti- **Na zahradníka**- paní učitelka určí, které dítě bude zahradník a to si stoupne doprostřed kruhu. Ostatní děti sedí v kruhu a paní učitelka jim rozdává obrázky, na kterých jsou nakreslené různé druhy jarních květin. Může jich být i více stejného druhu. Zahradník v kruhu říká: „ Včera jsem byl na zahrádce a zasadil jsem tam růže, sedmikrásy, tulipány....“. Ty děti, které tu květinu mají, zvednou obrázek a řeknou název své květiny. Můžeme vždy spočítat, kolik jich je.
Na barevné kytky- po třídě jsou rozházené barevné šátky a na pokyn učitelky je děti sbírají a tvoří z nich květiny. Mohou je tvořit samostatně nebo i ve dvojicích.
Jarní vůně- celé jaro sbíráme s dětmi různé druhy bylin a poté je usušíme a dáme je do pytlíčků. Děti se pokoušejí hádat podle vůně, která květina to je.
- Grafomotorika- děti mají na papíře předkreslenou pampelišku a pro uvolnění ruky kreslí po papíře „čáranici“ jak z pampelišky odlétají suché květy.
- Písnička- Když se jaro připraví (M. Maťáková, 1998, str. 7.)
- Jaro (M. Maťáková, 1998, str. 8.)

EVALUACE:

- dvě holčičky zvládly sladit pohyb při hře- včeliček. Ostatní děti „létaly“ jak chtěly
- děti mají velký problém s tím, naslouchat ostatním dětem a počkat až domluví
- při převyprávění děje motivačního příběhu se zapojilo jen 6 dětí
- u většiny činností udržely děti pozornost
- matematické úkoly zvládla většina dětí bez problémů
- při výrobě kytiček moc dětí vlastní fantazii neprojevovalo. Více než polovina dětí si vzala šablonku kytičky, kterou jsem měla připravenou

Podtéma – 2. Jak se knoflíček seznámil s ovečkami**Charakteristika:**

Toto roční období je obdobím, kdy již všichni čekáme na teplé slunečné dny, probouzející se přírodu, zvířátka, barevný svět kolem nás plný radosti a v neposlední řadě je zde čekání na Velikonoce, ke kterým patří jistě i ovečky. Tento blok dětem a knoflíčku umožní podpořit utváření pozitivních vztahů dětí mezi sebou i dospělými, zdokonalit se v hrubé a jemné motorice, usnadní dětem poznání, že i zvířátka jsou součástí společnosti, podporuje pozitivní toleranci se všemi odlišnostmi. Děti se v něm seznámí se svátkem Velikonoc.

Cíle:

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Rozvoj řečových schopností, komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení
- Rozvoj tvořivosti
- Seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Vytváření prosociálních postojů (respektu, tolerance, přizpůsobivosti)

Očekávané výstupy:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci (pohybovat se ve skupině dětí, zvládat překážky)
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s výtvarným materiálem, např. nůžkami, barvami, tužkami, papírem)
- Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- Sledovat a vyprávět příběh
- Popsat situaci (podle obrázku)
- Sledovat očima zleva doprava
- Chápat základní číselné a matematické pojmy (porovnávat, uspořádat, třídit...)
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních a pohybových)
- Chápat, že všichni lidé (zvířata) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- Spolupracovat s ostatními
- Respektovat potřeby jiného dítěte

Nabídka činností v rámci realizace:

- Velikonoce- Pomlázka- knoflíček nikdy pomlázku neviděl, a proto se ptá dětí, co to je a co se s tím dělá- Děti knoflíčkovi říkají, že pomlázka se používá na Velikonoce, že kluci s ní plácají holky a ty jim za to dávají vajíčka. Knoflíček se znovu dětí ptá, proč je plácají? Děti odpovídají, když nevědí pí. uč. poradí.
- VV- malování vajíček- děti si přinesou vyfouknutá vajíčka a ve školce si je namalujeme- kdo je má suchá, polepí si je knoflíčky podle vlastní fantazie.
- Společný kruh- s dětmi si povídáme o tom, co patří všechno do velikonoce, co doma s maminkou dělají. K velikonoce patří i velikonoční beránek.
- Motivace- pohádka O černé ovečce- Pohádka je o tom, jak je v jednom stádě jiná ovečka, než jsou všechny ostatní. Má na sobě černý flíček a ostatní se jí

posmívají a nemají ji kvůli tomu rády (vlastní text). Obdoba pohádky O ošklivém káčátku.

- rozhovor o pohádce- co je v ní špatně, co dobře, jak by to mělo být jinak a správně? Hledání rozdílů u kamarádů. Jsme všichni stejní, nebo je mezi námi rozdíl. Jaký byl rozdíl mezi ovečkou v pohádce a mezi ostatními ovečkami? Jaká je rozdíl mezi námi kamarády ve třídě? Máme se rádi i přesto, že jsme každý jiný?

- Posloupnost obrázků- dětem ukážu obrázky, které znázorňují pohádku O černé ovečce.

Děti si je prohlédnou a poté je seřadí vedle sebe tak, jak si myslí, že byl děj pohádky. Obrázky seřazují zleva doprava. Převyprávění pohádky svými slovy.

- Výroba oveček- Děti si vyberou z předkreslených šablon tu ovečku, která se jim líbí (ovečky jsou různých velikostí). Vystřihnou si tělo, hlavičku, ouška a nohy a poté si je slepí dohromady. Když mají ovečku hotovou, jdou si vybrat knoflíčky, kterými polepí ovečce kožíšek. Děti si vybírají podle svého přání (velikost, barvu, tvar knoflíčku). Na kožíšek ovečky si je přilepují lepidlem Herkules opět, jak chtějí sami. Když mají kožíšek celý polepený knoflíčky, dokreslí ovečce obličej (smějící se, mračící se...)-podle volby dětí.

- Jména ovečkám- děti si sami vymýšlejí jména svým ovečkám- např.- holčička měla na ovečce modrý knoflíček a dala jí jméno Pomněnka, postupně si je pojmenovaly všechny děti- když si děti svá jména ovečkám vymyslely, povídáme si společně v kruhu, proč jim zrovna tato jména daly, jakou má jejich ovečka náladu, proč se směje, proč se druhá mračí atd.

- Počítání - porovnávání podle velikosti- děti si prohlíží všechny ovečky, které jsou

položené na zemi a říkají, zda jsou všechny ovečky stejně velké nebo ne. Správně odpověděly, že ne, že jsou některé větší, některé menší. Ovečky jsou schválně velikostně rozděleny. Jedna je největší, čtyři jsou menší a dvě jsou nejmenší. Děti spočetly, že oveček je dohromady sedm.

- třídění- Dalším úkolem dětí je, roztrdit podle velikosti ovečky do skupinek (do ohrádek, které jsou utvořené z kruhů a položené vedle sebe na koberci, aby se na ně nemohl dostat zlý vlk). Dětem se tento úkol povedl. Když byly ovečky ve svých ohrádkách a vlk na ně nemohl, děti zjišťovaly, ve které ohrádce jich je více a ve které méně. Děti přiřazovaly k ohrádkám stejný počet knoflíčků, kolik bylo oveček v ohrádce.

- PH- Perleťové ovečky vybíhají na louku- Děti (ovečky) jsou na jedné straně třídy (ve stáji doma v bezpečí) a jejich maminka stojí na louce v ohradě. Maminka volá na ovečky: „ Ovečky moje, pojdte za mnou, budeme si spolu hrát“. Děti (ovečky): A jak maminko?“ Maminka: Já vás budu honit a abych vás nechytla, musíte se schoulet do klubíčka.“ Děti: Tak mi jdeme“. Pobíhají a maminka je honí. Když někoho chytne, pomáhá mamince honit ostatní. NIKDO NEVYPADÁVÁ.
- Básnička- 1. V zimě, v létě v kožichu,
ovečky si hoví,
leží líně na břichu,
na co myslí? Kdo ví.
2. Kudrnaté ovečky,
rozběhly se v trávě,
nezebou je nožičky, zahřáté jsou právě.
Pozor, číhá na vás vlk,
ten má černý, dlouhý krk.
Schovejte se do bezpečí,
Ať na vás ten vlk neskočí.

- Ohrádka pro ovečky- Děti mají svoji ovečku položenou na koberci a pomocí knoflíčků jim staví ohrádky. Sami si vybírají knoflíčky, sami si navrhnou tvar ohrádek, korytka na krmení, na vodu atd.
- Písnička- Pásla ovečky- taneček ve dvojicích
Pase ovčák ovce (D. Šottnerová- Velikonoce, 2004. , str.116.)
Běžela ovečka
- Skupinová práce- Děti si vezmou své ovečky a rozdělí se do dvou skupin. Do každé skupiny dostanou velký karton, zelený a modrý krepový papír, lepidla, nůžky, a dostatek různých knoflíčků. Úkolem dětí je, nalepit ovečky společně na karton a udělat jim i pozadí (louku, na které se pasou, oblohu, sluníčko atd.). Dětem pomohu s pozadím práce. Když mají děti práci hotovou, vystavíme ji na chodbě před třídou.
- Pracovní list- určí, která ovečka se pase vpravo nahoře, vlevo dole, uprostřed vlevo...
 - největší vajíčko vybarví červenou pastelkou, zelené.....
 - spoj k sobě vždy stejné metličky.

EVALUACE:

- většina dětí se uměla v prostoru pohybovat bez větších problémů i bez narážení do ostatních kamarádů
- u třech dětí (mladších) jsem pomáhala se stříháním těžkých částí, ostatní děti neměly problém
- básničku se děti naučily bez problémů. Ze začátku jsme ji opakovaly třeba 3x denně a druhý den už ji děti uměly
- u písničky nespolečně pracovali dva kluci (nechtěli se ji učit) jinak děti velmi bavila a zapamatovaly si ji
- při vyprávění pohádky se zapojily pouze čtyři děti a ostatní moc nevěděly
- seřadily obrázky správně podle děje

- počítání šlo dětem velmi dobře oveček bylo málo, takže nebyl ani problém určit, kolik jich je v jaké ohradce

Podtéma: 3. Knoflíčku, co to kolem tebe létá?

Charakteristika: S přibývajícím jarem kolem nás začínají poletovat včeličky, berušky, broučci, motýlci a jiní kamarádi. Jak se k nim máme chovat a k čemu jsou nám užiteční se knoflíček a kamarádi dozvědí v tomto podtématu. Cílem je seznámit děti s hmyzem, který kolem nás poletuje a ujasnit jim, k čemu je nám tento hmyz užitečný.

Cíle:

- Uvědomění si vlastního těla
- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- Ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- Rozvoj komunikativních dovedností
- Rozvoj tvořivosti
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, radosti z objevování)
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v MŠ)
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou přírodou

Očekávané výstupy:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku

- Vyjadřovat smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- Učit se zpaměti krátké texty
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (výtvarných, hudebních, pohybových)
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- Spolupracovat s ostatními
- Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (starat se o rostliny)

Nabídka činností v rámci realizace:

- Motivační text- Příběh o tom, jak si hrála holčička v lese se svými dvěma bráškami na schovávanou. Když se schovala do trávy mezi kytičky, najednou jí něco začalo lézt po ruce. Když se podívala, uviděla, že je to pavouček. Nejdříve se trochu polekala, ale pavouček na ní začal mluvit. Řekl jí, že je kouzelný, že plete pavučiny, aby na ně mohla rosa každé ráno spadnout a odpočinout si na ní. Poté jí řekl, že kytičky, které jsou vedle ní, jsou také kouzelné, že když si je natrhá a dá si je v noci pod polštář, zavedou ji do pohádky plné kouzelných pavoučků, motýlků, broučků a dalších návštěvníků trávy a louky. Holčička tak učinila a opravdu se jí zdál sen o broučcích, beruškách, motýlcích a jiných návštěvnících louky. Chtěly byste také takový sen?
- Výlet do přírody- s dětmi jsme se vydali na procházku za město. Na louce jsme natrhaly různé květiny, které si děti daly pod polštářek v MŠ. Ty děti, které ve školce nespinkají a chodí po obědě domů, si je vzaly domů a daly si je pod polštář tam. Když se ve školce (nebo doma) vyspinkaly, povídali jsme si druhý den ve školce o tom, jestli se jim něco kouzelného o návštěvnících louky zdálo. Komu ne, nic se

neděje, my se do kouzelné louky podíváme i ve školce. Povídání si o rostlinkách.....

- Hádky- Motýl- Na louce byl pestrý květ, chtěl jsem k němu přivonět. Jenomže ten květ, dal se na odlet.

Pavouk- Kdopak sedí v koutě? Pilně souká nitě?

Včela- Z květu na květ létají, sladkou šťávu sbírají.

Čmelák-Pruhované šatičky, nosí bručoun maličký. Než vysaje vonný med, sosáčkem si změří květ. (D. Šottnerová- Jaro, 2007, str. 16-17)

- Motýlek- děti mají na koberci (na louce) motýlky a každý motýlek má na jedné své straně nalepený určitý počet knoflíčků. Jejich úkolem je na druhou stranu položit stejný počet knoflíčků.
- Výroba kamarádů- Děti mají předkreslené berušky a motýlky a vyberou si, co si chtějí vyrobit. Vystřihnou si je a dle vlastní fantazie si je vybarví. Poté si je ozdobují knoflíčky. Kdo má motýlka nebo berušku hotovou, přilepí si je na knoflíček a umístí si je na společnou louku. Louka je utvořena ze dvou latěk, které stojí na podstavci a mezi nimi jsou natažené provázky. Na provázky si děti umisťují své kamarády.
- Puzzle- rozstříhané obrázky různých kyticek- děti je dávají dohromady jak když skládají puzzle.
- Pavučinka- Děti drží napnutou záclonu (pavučinu). Tři děti mají k dispozici míčky, které házejí na „pavučinu“. Fouká nám vítr a úkolem dětí (pavoučků“ je, udržet tam co nejvíce míčků.
- Pracovní list- 1. motýlek hledá cestičku ke své kytice- bludiště
2. děti mají na papíře kolečko, ve kterém je počet puntíků od 1-5. Vždy je vedle kolečka určitý počet motýlků, berušek, broučků, ale děti mají vybarvit jen tolik, kolik je teček v kroužku.
3. Pojmenuj hmyz na obrázku a řekni, čím je nebezpečný (vosa-žihadlo, klíště, komár...) Vybarvi je správnými barvami.

4. Děti spojují čáry tak, aby vznikla pavučina (spojování z bodu do bodu).

- Báseň- Motýl- Ten má barev! Ztratil malíř v trávě paletu?

A ta létá nad jeteli, z květu do květu.
Motýl květy poceluje, a pak šťastný je,
Jejich džbány malované, do dna vypije.
Než uletí, poděkuje, zemi naposled,
Mámo země, děkuji ti, za ten všecek med.

(D. Šottnerová- Jaro, 2007, str.21)

Kdyby- Kdyby byli- milí zlatí-

motýlové boubelatí
to by měli život těžký.
křídla by je neunesla, museli by chodit pěšky...

(D. Šottnerová- Jaro, 2007, str.21)

- Encyklopedie- prohlížení obrázků motýlů z encyklopedie. Hledání rozdílů- barevnost, velikost atd. Proč smíme na motýlky sahat? – Setřel by se jim z křídel prach, díky kterému mohou létat.
- Grafomotorika- děti mají na papíře nakreslenou berušku a dokreslují jí volným kroužením ruky tečky. Poté mají na druhém papíře berušky menší a to samé dělají na těch menších.
- PH- honěná- Nemá pravidla- děti je vymýšlejí.
Děti jsou motýlci a jeden je chytač. Chytač chytá motýlky do své sítě.
Koho chytač chytí, stoupne si a rozkročí nohy. Když kolem něho letí jiný motýlek, proletí mu pod nohama a tím ho zachrání.
- Písnička- sbírka písní ze včelích medvídků

EVALUACE:

- všechny děti se snažily, aby do kamarádů nenarážely. Šlo jim to velmi dobře. Jen zřídka se stalo, že by do sebe narazily
- všechny děti až na dvě řekly, že se jim zdálo o louce, když spinkaly. Vyprávěly o tom, co viděly
- básničky se dětem podařilo naučit dobře, a po několika opakování už je uměly sami
- písničky ze včelích medvídků některé děti znaly, asi tři ne, tak se je naučily a děti tak bavily, že je chtěly zpívat pořád

4.2.3. Tematický celek – LÉTO

- Podtémata:
1. Knoflíčkovo cestování
 2. Perleťová stezka
-

Podtéma: 1. Knoflíčkovo cestování

Charakteristika: Každý z nás se jistě těší na prázdniny. Toto podtéma nám poví, co všechno by mohl knoflíček se svými kamarády o prázdninách dělat, čím by mohl cestovat a kam by se mohl třeba podívat. Ale pozor, nesmíme zapomenout na bezpečnost při cestování. Cílem tohoto podtématu je rozvíjet v dětech sounáležitost se živou přírodou, seznámit je s dopravními prostředky a vyvolat v dětech radostnou náladu a vzbudit v nich zájem o nové a nepoznané. V neposlední řadě dětem a knoflíčkovi ukáže, jak bezpečně cestovat.

Cíle:

- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur
- Seznamování se se světem lidí
- Rozvoj tvořivosti
- Rozvoj pohybových schopností
- Seznámení se s dopravními prostředky
- Osvojení si bezpečnosti při cestování
- Očekávané výstupy:

Očekávané výstupy:

- Vědět, jak bezpečně se pohybovat při cestování
- Znat barvy na semaforech a vědět, co znamenají
- Znat dopravní prostředky a popsat je
- Znat některé jiné kultury, země a vědět o nich základní informace

- Vědět, že v jiných zemích žijí jiní lidé, kteří mluví a vypadají jinak
- Umět malovat temperovými barvami a štětcem
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

Nabídka činností v rámci realizace:

- V komunitním kruhu si s dětmi povídáme o tom, kam by se o prázdninách chtěli podívat, kde už byly a co by ještě chtěly vidět.
- VV- děti mají k dispozici temperové barvy a malují s nimi každý na papír cestičky, které jsou různě dlouhé, klikaté a barevné. Dokreslují kolem přírodu, do které by se chtěly podívat.
- Relaxace- děti leží pohodlně na zemi, mají zavřené oči a při relaxační hudbě sní o tom, kam by se chtěly podívat. Když hudbu vypnu, každé dítě si s sebou vezme svůj výkres a vypráví nám, o čem se mu zdálo a kam by se chtěl po té své cestě dostat a co by tam dělal. Povídání si v komunitním kruhu o jiných kulturách, prohlížení obrázků, seznamování se s různými lidmi.
- Dopravní prostředky- děti mají na obrázcích různé dopravní prostředky a jejich úkolem je, roztřídit je tak, jak s nimi cestujeme (auto dají na místo, kde je na papíře nakreslená silnice, letadlo na mráčky atd).
- Bezpečnost- na co musíme dávat při cestování pozor? Děti odpovídají.....v letadle, na lodi...
- PH- překážky na cestě- děti mají po třídě udělanou silnici z papírů. Jsou na ní i přechody. Děti mají různé úkoly. Někdo je chodec, někdo je auto, někdo představuje policistu, někdo má v ruce semafor a děti se snaží pohybovat po třídě tak, aby se jim nic nestalo. Chodci chodí přes přechod, ale dávají pozor, aby svítila na semaforu správná barva atd.
- Pracovka + výtvarka- souvisí s podtématem „perleťová stezka“- je vysvětlena i zrealizována v dalším podtématu.

- Perleťový pohárek- knoflíček dětem říká o tom, že se už hodně dlouho hraje v Žirovnici fotbalový turnaj- Perleťový pohár (vypráví jim podstatu- viz teoretická část). Tradice- malý fotbalový zápas v MŠ
- Taneček- píseň na CD Cvičení s Míšou- Autobus
- Píseň - Léto hraje na kamínky (M. Maťáková, 1998, str. 23)
 - Píseň pro černouška (M. Maťáková, 1998, str. 25)
 - Naše země kulatá (M. Maťáková, 1998, str. 24)
 - v Africe (M. Maťáková, 1998, str. 30)

EVALUACE:

- děti znaly všechny dopravní prostředky, jen neuměly pojmenovat vzducholod'
- více jak polovina dětí namalovala moře a vyprávěla, že by se tam chtěly podívat
- čtyři děti uměly pojmenovat, kde u moře byly
- děti věděly, jak se chovat při přecházení silnice, co dělat i znaly barvy na semaforu.
Věděly i to, co znamenají ty barvy
- nevěděly úplně správně, jak se chovat při cestování lodí a letadlem

Podtéma: 2. Perleťová stezka

Charakteristika: Nastává nám nejteplejší období v roce. Období, kdy venku svítí sluníčko, sluneční paprsky mají velkou sílu a nás láká cestování třeba k vodě nebo třeba někam pod stan. Ne vždy je ale cestování bez překážek. I knoflíčky měly v dřívějších dobách svoji stezku, kam je lidé převážely a vozily. I my se společně s knoflíčkem vydáme na stezku po těchto cestách, a kdo ví, třeba tam ještě nějaké knoflíčky najdeme. Cílem tohoto podtématu je seznámit děti s tradiční perleťovou stezkou.

Cíle:

- Vytváření pojmů pro práci s informacemi

- Rozvoj fyzické zdatnosti
- Rozvoj citění a prožívání
- Rozvoj tvořivosti a tvořivého myšlení
- Rozvoj a užívání všech smyslů

Očekávané výstupy:

- Záměrně pozorovat, všímat si
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů)
- Řešit úkoly, problémy a situace
- Zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- Prožívat radost ze zvládnutého
- Vyjadřovat svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech

Nabídka činností v rámci realizace:

- Perleťová stezka- knoflíček vypráví dětem o tom, že je v Žirovnici stezka, po které kdysi lidé převážely knoflíky do jiné země. Mohly bychom si všichni společně zkusit, jak to na takové stezce chodilo a vypadalo. Jaké na ní mohly být překážky a co se na ní mohlo stát. Na konci té stezky je studánka, která se jmenuje Perleťová a třeba když dojdeme až k ní, bude na nás čekat překvapení.
- Stezka- připravíme po stezce šipky a na nějaká místa položíme papírový knoflíček. Ten znamená nějaký úkol. Kdo ho najde, dá ho paní učitelce a ta jim přečte, co za úkol je na knoflíčku napsáno. Když děti úkol splní, dostanou za něj jeden knoflíček. Až dojdou ke studánce, čeká na ně nejtěžší úkol. Najít truhlu, ve které na ně čeká překvapení. Když ji najdou, spočítají si své

knoflíčky, které dostávaly za splněné úkoly, a když zjistím, že mají všichni stejně, mohou si překvapení rozbalit. Čeká tam na ně velký perníkový knoflíček se jmény. Společně si ho za odměnu snědí.

- Značky- ve školce si děti vymýšlejí, jaké značky na takové stezce mohly být. (pozor kopec, pozor, voda...). Kdo chce, zkusí nějakou z těchto vymyšlených značek namalovat na knoflíček.
- Stezka ve třídě- když máme značky hotové, uděláme si stezku ve třídě (v tělocvičně) a rozmístíme si tam značky (pozor kopec- musejí děti přelézt něco vysokého, pozor voda- překročit řeku...). Můžeme jim dát na zem třeba kameny, písek. Necháme děti samotné přemýšlet nad tím, jak si s překážkami poradit.
- Zavřené oči- po této stezce si zkusí děti přejít i se zavřenýma očima. Jedno dítě má zavřené (zavázané) oči, druhé ho vede.
- Spinkání- stezka byla dlouhá a tak si lidé na ní museli odpočinout. V dřívější době neměli lidé žádné karimatky, aby spaly na měkkém, a proto se jim spalo velmi špatně. Tu je tlačil kamínek, tu je šimrala tráva a my si to teď také vyzkoušíme. Dám dětem pod prostěradlo knoflíček (kamínek) a zkusíme, jestli by se jim tak spalo dobře.
- VV + pracovka - děti mají do skupinek velký karton, na který si nalepí pozadí z barevných papírů. Dle vlastní fantazie dokreslují a pomocí knoflíčků dolepují perleťovou stezku a okolo prostředí, které znázorňuje to, co by chtěly dělat o prázdninách.
- Perleťová ulice- knoflíček dětem vypráví o tom, že je v Žirovnici ulice, která se jmenuje Perleťová. Jmenuje se tak proto, že se do ní pod zem vyvážely zbytky lastur, ze kterých se dělaly knoflíky. Procházka do Perleťové ulice.
- Píseň – Prázdniny (M. Maťáková, 1998, str. 27)

EVALUACE:

- při vyprávění o Perleťové stezce seděly děti napnuté a poslouchaly pečlivě knoflíčka
- na stezku se všechny děti moc těšily a chlubily se tím, že jim daly maminky do batůžku sušenku a pití, aby měly sílu
- všechny úkoly děti věděly a splnily je správně
- děti si hravě (každý podle svého) poradily s překážkami
- děti tyto činnosti velmi bavily, nejvíce Perleťová stezka, protože na konci na ně čekalo překvapení, radovaly se, když ho našly
- při výtvarné činnosti (výroba značek) měly děti mnoho nápadů

4.2.4. Tematický celek – PODZIM

- Podtémata:
1. Knoflíček a podzimní počasí
 2. Knoflíček zabloudil v lese
 3. Knoflíček poznává podzimní plody
-

Podtéma- 1. Knoflíček a podzimní počasí

Charakteristika- Každý z nás si jistě představí, jak vypadá podzimní počasí. Venku fouká studený vítr a každým dnem nás provází mlha, ranní mrazíky a rosa. V tomto podtématu se děti a knoflíček dozvědí, co všechno se dá v takovém počasí dělat, jak se máme oblékat, abychom byli všichni zdraví. Uvědomí si pozorováním podzimní změny v přírodě.

Cíle:

- Rozvoj fyzické zdatnosti
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- Osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém žijeme
- Rozvoj fantazie a paměti
- Rozvoj tvořivosti
- Osvojení i elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (čísla)
- Procvičování geometrických tvarů
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- Osvojení si některých poznatků a dovedností předcházejících čtení

Očekávané výstupy:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti
- Uplatňovat zdravotně preventivní návyky
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí
- Naučit se zpaměti krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit
- Chápat základní číselné matematické pojmy

- Znat geometrické tvary, umět je pojmenovat a správně vyslovovat
- Vyjadřovat smysluplně myšlenky
- Vést rozhovor
- Naučit se zpaměti krátké texty
- Popsat situaci podle obrázku
- Sledovat očima zleva doprava
- Chápat prostorové pojmy

Nabídka činností v rámci realizace:

- Motivační text- „ vánek fouká“ – Vymyšlený příběh o tom, jak šel Jiřík pouštět draka a jak mu ho odnesl vítr. Jiřík ho šel hledat a větřík mu ho přinesl zpátky. Jiřík se větříka ptal, proč mu ho odnesl (otevřený konec) -knoflíček se ptá dětí jak to, že ten vítr mu ho odnesl a děti odpovídají ve společném kruhu.
- Společný kruh- povídání si o podzimním počasí, jaké změny oproti létu nám venku nastaly, jak se máme na podzim oblékat, jak dbát na svoje zdraví v podzimních dnech, co můžeme na podzim dělat- knoflíček se dětí ptá.
- Hádky na téma podzimního počasí – knoflíček dává dětem hádky: „*Když už teda vím jak to s tím podzimním počasím je*“-
-slunce, mraky, oblaka, rosa, vítr...
(D. Šottnerová- Léto a podzim, 2006, str. 59-60)
- PH- meluzína- „ *Hledá zmrzlá meluzína, kde je díra do komína. Kudy tudy tam, pomozme jí tam*“- Dvě děti (meluzíny), které mají spojené ruce jako při hře Zlatá brána říkají tuto říkanku a ostatní děti chodí kolem nich a procházejí meluzínám pod rukama a když meluzíny dořeknou báseň, dají ruce dolů a koho chytanou, stane se meluzínou.
- Chodí větřík okolo, nedívej se na něho, kdo se na něj koukne, toho větřík ofoukne
(obdoba hry Chodí pešek okolo...)

- Grafomotorika- na celou plochu papíru (jak fouká vítr)
 - deštník- dešťové kapky (svislé čáry)
- Pracovní list- drak- geometrické tvary na ocásku (trojúhelník - vybarvi zeleně....)
 - drak- pravidelné střídání geometrických tvarů
- Píseň - Prší, prší, jen se leje
 - Neposedné kapičky (E. Jenčková, 2011, str.18)
 - Už je podzim- (D. Šottnerová- Léto a podzim, 2006, str. 106)
 - Podzimní vítr (M. Maťáková, 1998, str. 38)
- Příběh- „Vládův drak“- (E. Petiška)
 - povídání si o příběhu- zachycení skutečnosti
 - popis děje podle obrázku
- Pouštění draků s dětmi
- Báseň – Podzim (D. Šottnerová- Léto a podzim, 2006, str. 74)
 - Podzim klepe na dveře (D. Šottnerová- Léto a podzim, 2006, str. 74)
- Předmatické představy- knoflíček rozdává dětem různý počet dráčků (různých barev)
 - a požádá děti, aby mu dráčky rozdělily podle barev do barevných obručí- společně s dráčkem pak počítají, kolik dráčků je od různých barev.
- VV- každý si vyrobí svého dráčka- vyberou si, jakého dráčka chtějí dělat a vystřihnou si ho, temperovými barvami si ho vybarvují a knoflíčky dozdobí mašličky, ocásek a obličej na dráčkovy (výstava dráčků na modré síti zavěšené na stropě).
- Popis obrázku- individuálně- děti mají před sebou obrázek, jak šel klouček pouštět draka. Jejich úkolem je, popsat příběh, jak to mohlo být.
- Dráček- Děti mají před sebou 6 ...dráčků a jejich úkolem je, seřadit je od největšího po nejmenšího.

- Obrázek- děti mají obrázek domečku a v něm jsou okýnka. Mají říci, kdo je v pravém okýnku nahoře, v levém dole...

EVALUACE:

- dětem trvalo chvíli, než se naučily básničky nazpaměť
 - píseň Prší, prší- znaly všechny děti, proto nebyl problém se zpěvem, ostatní písničky se děti naučily také dobře, protože jsem do nich přidaly pohyb a gesta. Podle toho se jim to pamatovalo lépe.
 - s výslovností je to v naší třídě trochu horší. Pět dětí dojíždí na logopedii, takže problémy z této strany ve třídě máme
 - asi 70% dětí nemá problém s vyjádřením svých myšlenek. Ostatní děti se projevují ve skupině dětí zcela bez problémů, ale když mají promluvit sami před ostatními, ostýchají se
 - dětem šlo docela složitě popsat příběh podle obrázku. Příběh byl pro ně neznámý, proto obrázky obtížně skládaly
 - při vymýšlení příběhu podle obrázku měly děti dostatek fantazie. Nebyly to příběhy rozsáhlé, - ale byly pěkné
- Starší děti neměly problém s určováním nahoře, dole atd. Mladší (asi 4) ano

Podtéma- 2.Knoflíček zabloudil v lese

Charakteristika: Tento tematický celek bude zaměřen na zvířátka v lese. Jak bychom se o ně měli starat, co bychom měli dělat proto, aby se měla v zimě dobře a také se seznámíme s některými jedlými a naopak jedovatými houbami, které můžeme najít v lese.

Cílem je naučit děti vnímat přírodu všemi smysly a uvědomit si, že přírodu musíme chránit a starat se o ni tak, abychom ji nezničili. Seznámit děti s životem v lese.

Cíle:

- Poznávání sebe sama

- Rozvoj řečových schopností
- Rozvoj smyslového jednání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně- logickému (pojmovému)
- Uvědomění si vlastního těla
- Osvojení si elementárních poznatků o zrakových systémech
- Osvojení si elementárních poznatků o prostředí ve kterém žijeme
- Rozvoj tvořivosti
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhým

Očekávané výstupy:

- Uvědomovat si své limity a možnosti (své silné a slabé chvíle)
- Uvědomovat si příjemné i nepříjemné pocity
- Pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- Naučit se zpaměti krátké texty
- Nalézat nová řešení
- Řešit problémy
- Sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Chápat prostorové pojmy
- Chápat, že každý má ve společnosti svou roli
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- Spolupracovat s ostatními
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

Nabídka činností v rámci realizace:

- Motivační pohádka- Vlastní pohádka. Pohádka o tvrdohlavé srnečce, která nikdy nikomu nepomohla, na nikoho se neusmála, a když se jednou v lese dostala do pasti pytláků, a pak prosila ostatní zvířátka o pomoc, zvířátka se k ní nejprve otočila zády, ale poté jim jí bylo líto a pomohly jí. Srnečka jim poděkovala a už nikdy nebyla tak tvrdohlavá.

- Rozhovor- o tom, jaká zvířátka můžeme v lese potkat, (knoflíček dětem ukazuje různá zvířátka a děti je pojmenovávají. Zkoušejí říkat, jak se jmenují jejich mláděta.
- Jak rostou- dětem rozdá knoflíček obrázky lesních zvířátek (srnka- úplně malinká, větší a dospělá, zajíček- mu maminky, větší a velký zajíc) a úkolem dětí je najít stejné zvířátko a seřadit ho od narození až po velké.
- Píseň- Hodování veverek- taneček (D. Šottnerová, Léto a podzim, 2006, str. 123)
- Podzimní ježkování- taneček (E. Jenčková, Podzim a zvířátka, 2011, str. 26)
- Větší x menší- děti dostanou obrázky zvířátek a pomocí knoflíčků určí, které zvířátko je největší a které nejmenší. Děti nechám, aby si s tímto úkolem poradily samy.
- PH- na ježka
- Pracovní list- maminka hledá své mláděta
- vybarvi zvířátko, které stojí VEDLE- krmelce, PŘED krmelcem atd.
- Rozhovor- o tom, jak se postarat o zvířátko, aby neměla v zimě hlad.
- Vycházka- celodenní vycházka do lesa, hledání stop po zvěři, nošení kaštanů atd. do krmelců.
- PH- zajíček ve své jamce sedí sám.
- V lese ale nepotkáváme jen zvířátka. Co můžeme v lese sbírat? - děti odpovídají správně že houby.
- Encyklopedie- prohlížení atlasu hub a encyklopedie
- Jedlé houby- Knoflíček dětem ukáže obrázky hub a řekne jim, které jsou jedlé a které ne, děti si to zkusí zapamatovat a poté s e

s Knoflíčkem vydají do lesa. Každé dítě si vezme košíček a vydá se do lesa, který je ve třídě znázorněn tak, že jsou obrázky hub rozmístěné po třídě a děti sbírají do košíčku jen ty, které jsou jedlé. Společně se potom přesvědčíme o tom, zda děti dávaly pozor.

- Hádanky-Hřib (D. Šottnerová, Léto a podzim, 2006, str. 56)
- Píseň – Hádaly se houby (E. Jenčková, Podzimní zpívání, 2004, str. 42)
- Básničky- Když houby rostou (E. Jenčková, Podzimní zpívání, 2004, str. 39)
- VV- děti mají předkreslená a vystřižená zvířátka , která dostanou do skupinky, trhají si a mačkají malé kousky krepového papíru a lepí ho na zvířátka. Vznikne koláž.
- VV- les- na velký karton lepí děti svá zvířátka (skupinka) a pomocí knoflíčků nalepují a vytvářejí stromy a houby kolem zvířátek.

EVALUACE:

- děti si velmi těžko dokážou uvědomit své slabé chvíle (když jim něco nejde, když ublížily kamarádovi a vina je na nich...)
- když měly popsat, jak se asi jelen cítil, říkaly, že se asi bál, plakal, byl smutný... Věděly, že mu to bylo nepříjemné. Asi jen 6 dětí dokázalo říci, kdy zažily něco nepříjemného
- děti moc bavila píseň „Hodování veverek“, chtěly ji zpívat a tancovat pořád dokola. Zezačátku se styděly, ale potom je to moc bavilo
- sladit pohyb s rytmem bylo bez problémů
- většina dětí věděla, že se o zvířátka musíme starat, že je musíme chránit a neubližovat jim
- děti spolu při výtvarných činnostech spolupracovaly

Podtéma- 3.Knoflíček poznává podzimní plody

Charakteristika: Na polích se sbírají brambory, kukuřice, na zahrádkách babičky sklízí řepu, jablíčka, hrušky a také zeleninu, jakou je například mrkev, petržel nebo celer. Ze stromů už nám listů skoro všechno opadlo a plody, které na listnatých stromech rostou, už jsou také skoro všechny spadlé dole. Poznáme je ale všechny? Cílem tohoto podtématu je, seznámit děti s ovocem, zeleninou a podzimními plody.

Cíle:

- Rozvoj řečových schopností (naslouchání, porozumění)
- Rozvoj tvořivosti
- Osvojení si dovedností o znakových systémech
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- Rozvoj jazykových dovedností (výslovnosti, vytváření pojmů, vyjadřování)

Očekávané výstupy:

- Porozumět slyšenému (zachytit myšlenku příběhu, zachytit děj)
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (výtvarných a dramatických)
- Chápat prostorové pojmy (před, za...)
- Pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- Naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky a písničky)
- Chápat základní číselné a matematické pojmy
- Sluchově rozlišovat začáteční hlásku ve slově
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat a všimnout si chybějícího
- Rytmicky vyjádřit počet slabik ve slově

Nabídka činností v rámci realizace:

- Motivace- pohádka O veliké řepě
 - dramatizace pohádky
 - procvičování pojmů před, za, první poslední

- Obrázkové čtení- děti mají na zemi obrázky k pohádce a jejich úkolem je seřadit je tak, jak šel příběh.
- Rozhovor- o tom, jaké ovoce na podzim sbíráme a kterou sklízíme zeleninu- děti odpovídají a ten, kdo odpoví správně, dostane pochvalu a k tomu jeden knoflíček. Kdo má knoflíčků nejvíce (nevyhrává), stane se ovocným králem a může dětem rozdávat ovoce na ochutnání, které jsem jim připravila a nakrájela na tácek. Děti pomocí chutě poznávají, co jedí. Seznamují se s novým druhem ovoce.
- Báseň - Jabloň- Michal Černík (D. Šottnerová, Léto a podzim, 2006, str.71)
 - Švestka- Jan Čarek- (D. Šottnerová, Léto a podzim, 2006, str.73)
 - Hruška- Jindřich Balík (D. Šottnerová, Léto a podzim, 2006, str.74)
- Píseň- Foukej, foukej, větříčku (D. Šottnerová, Léto a podzim, 2006, str.122)
 - Koulelo se koulelo (D. Šottnerová, Léto a podzim, 2006, str.123)
 - Švestky- (D. Šottnerová, Léto a podzim, 2006, str.125)
- Pracovní list- určí počet prvků ve skupině.
- Pečení- s dětmi si upečeme jablečný štrúdl a děti ho poté ochutnávají.
- Modelování- modelování ovoce z modelíny- výstava.
- VV- děti si namalují stromy na čtvrtku, a poté na ně lepí plody z knoflíčků.
- Plody nejsou pouze ovoce a zelenina, ale například i kaštiny....(děti povídají i další plody)

Dětem připravím na stoleček do třídy přírodniny (větvíčky) a k nim plody, které na stromech rostou (kaštan, žalud, jeřabiny, šípek...). Společně si pak s dětmi povídáme o tom, co se dá z šípku uvařit atd.
- Píseň- Nad dubem a pod dubem (D. Šottnerová, Léto a podzim, 2006, str.123)
 - Podzim (M. Maťáková, 1998, str. 36)
- VV- pavučina s plody- děti mají udělaná ze čtyř špejlí okénka a namotávají na ně bílou vlnu- dělají pavučinu a na ní potom lepí přírodniny.

- Vytūkávání počtu slabik- děti řeknou nějaké slovo, které souvisí s podzimem a vytūkají ho na dřívka. Poté říkají, na jaké písmenko to slovo začíná.
- Poznávání listnatých stromů- děti si prohlížejí listy stromů a zkoušejí říkat jejich odlišnosti.
- Otisky listů- děti si předkreslí kmen (břízy-bílo-černé, atd.) a otiskují na korunu listy.
- Hádky- Jablko, třešeň, švestka (D. Šottnerová, Léto a podzim, 2006, str.55)
- Cibule, mrkev, petržel (D. Šottnerová, Léto a podzim, 2006, str.58)
- Co se ztratilo- děti si prohlédnou na stolečku přírodniny, ovoce, zeleninu a jedno dítě se otočí (zavážeme mu oči) a odebereme jednu přírodninu. Jeho úkolem bude poznat, co se ztratilo.

EVALUACE:

- pohádka O veliké řepě, je pro děti známá, proto nebyl problém, když ji měly dramatizovat. Některé děti hrát zezáчатку nechtěly, proto jsem je nechala jen dívat se a pak se chtěly některé i sami přidat do hry
- na otázky typu: „Kdo stál před babičkou...“, reagovaly děti správně
- básničky se dětem moc líbily, bavily je a u básně „Červík“ se smály, protože byla s legračními gesty
- s určováním prvků ve skupině mělo asi 5 dětí „problém“. Ne u všech skupin obrázků, ale u některých ano
- určovat hlásku na začátku slova zvládla tak polovina dětí a polovina u některých váhala
- hra “Co se ztratilo” děti velmi bavila. Asi jen dvě děti nepoznaly, co se ztratilo
- počet slabik ve slově šlo určit všem dětem

4.2.5. Tematický celek – ZIMA

- Podtémata:
1. Knoflíček slaví Vánoce a seznamuje se s Mikulášem
 2. Zimní radovánky s knoflíčkem
 3. Knoflíček slaví Masopust
-

Podtéma- 1.Knoflíček slaví Vánoce a seznamuje se s Mikulášem

Charakteristika: V tomto období kolem nás vládne všude ruch, všude se uklízí, peče, vaří, voní vanilka a jehličí. Předvánoční čas je krásný, radostný a plný lásky a přátelství. Necháme se s dětmi a knoflíčkem ovlivnit a prožijeme radost z přicházejících svátků. Připomeneme si pranostiky, zvyky a zazpíváme si lidové koledy. Nesmíme také zapomenout na příchod svatého Mikuláše. Cílem tohoto projektu je, seznámit děti a knoflíčka s tradicí Mikuláše a Vánoc, naučit děti vánoční koledy a užít si předvánoční čas.

Cíle:

- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- Osvojení si dovedností předcházejících čtení a psaní
- Rozvoj tvořivosti (výtvarné činnosti), tvořivého myšlení a řešení problémů
- Poznání sebe sama
- Získání schopnosti citové vztahy vytvářet
- Seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému
- Rozvoj pohybových schopností
- Rozvoj schopností žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat)
- Vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Rozvoj úcty k životu

Očekávané výstupy:

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary a barvy předmětů, rozlišovat vůně)
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Vyjadřovat smysluplně myšlenky
- Vést rozhovor
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu)
- Naučit se z paměti krátké texty
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- Sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Spolupracovat s ostatními
- Radovat se z poznání

Nabídka činností v rámci realizace:

MIKULÁŠ:

- Motivace- příběh o Mikulášovi- jak vzniklo to, že nám nosí dárky
- Omalovánky na dané téma
- Vyprávění- do školky, a poté i k dětem domů, přijde Mikuláš s čertem a andělem. Mikuláš dává dárečky, v podobě sladkostí, hodným dětem a čert ty zlobivé odnáší do pekla. Děti ze školky se ale bát nemusí, protože jsou všechny hodné, a tak dostanou jen něco dobrého. Musejí jim ale zazpívat nějakou písničku nebo říci básničku.

- Báseň- Mikuláš, ztratil plášť
- Mik, Miku, Mikuláš
- Píseň- S čerty jsou i žerty (E. Jenčková, 2009, str. 28)
- Čert a Káča + tanec (E. Jenčková, 2010, str. 28)
- Povahové vlastnosti- knoflíček se dětmi ptá, jaký je čert, jaký je anděl a jaký je Mikuláš
- PH- čertí honička (dětmi mají ocásky- stuhy), jeden Lucifer honí ostatní čerty. Nikdo nevypadává. Koho chytne, vezme mu ocásek, a kdo ho nemá, stává se také Luciferem.
- Besídka- do třídy přijdou čerti s Mikulášem a anděly- děti předvádějí pásmo písni a básní
-Motivace- knoflíček si přinese do třídy zvoneček a ptá se dětí, co s ním má dělat, a proč ho měl doma za oknem? Děti odpovídají (fantazie). Př. Přinesl ho tam Ježíšek... Reakce- Ježíšek? A kdo to je? Ptá se knoflíček. Děti odpovídají (fantazie).

VÁNOCE:

- Legenda o Ježíškovi- Dětem řekneme legendu o tom, jak to s Ježíškem bylo (vlastní příběh).
- Smyslová hra- knoflíček má připravený papírový zvoneček a schová ho někde ve třídě.
Úkolem dětí, je zvoneček najít, ale neběžet k němu, ani na něho neupozorňovat ostatní děti, ale sednout si na své místo a počkat, až ho najdou ostatní děti. Když už hra trvá dlouho, děti napovídají.
- Znaky- když zvoneček všechny děti najdou, vyprávějí si s knoflíčkem o tom, jak kdo doma slaví Vánoce, jaké zvyky děti doma s rodiči dělají, jaké znaky Vánoce mají, co nám je připomíná.
- Jablíčko- s dětmi si zkusíme rozkrojit jablíčko a uvidíme, zda tam bude hvězdička nebo ne. Zkusíme si i pustit lodičky ze skořápek po vodě v lavoru atd.
- Koledy- zpěv koled- Z jedné strany chvojka
Rychle bratři

Dědečku, dědečku koleda

Já malý přicházím

Rolníčky

- VV- přáníčka pro maminky- děti stříhají hvězdičky a nalepují je na přáníčko, ozdobují stříbrnými třpytkami
- VV- kapříci- děti stříhají kapříky a místo šupinek mu lepí knoflíčky
- Báseň- Vánoční cinkání (M. Maťáková, 1998, str. 44)
- Vůně Vánoc- dětem dám přivonět k různým pytlíčkům, ve kterých jsou voňavé vánoční věci (skořice, jehličí) a snaží si je zapamatovat. Poté to zkusíme se zavřenýma očima.

EVALUACE:

- děti měly poznávat vůně- všechny vůně se jim líbily- (většině dětí nejvíce skořice- připomínala jim pečení perníčků). Na první přivonění nepoznaly ani jednu vůni (nedokázaly říci, co to je za vůni), když je očíchaly a já jsem jim řekla, co to je, potom poznaly jehličí a skořici.
- děti poznaly velmi dobře, které koledy jsou veselé a rychlé a které pomalé
- děti se při vyprávění knoflíčku o tom, co se o Vánocích děje a co je pro ně typické často opakovaly, že dostávají dárky, stromeček, kapr, ale hodně málo dětí říkalo, že k Vánocům patří třeba různé zvyky
- děti dávaly při vyprávění dobrý pozor, protože pak dobře věděly, jak to s Ježíškem i Mikulášem bylo, a jak je to dnes

Podtéma - 2. Zimní radovánky s knoflíčkem

Charakteristika: Co se nám to venku stalo? Co to tam padá? Zimní období je pro děti jedno z nejradostnějších. Mohou venku bruslit, bobovat, sáňkovat a radovat se ze zimní nadílky. Představa tohoto období je spojena s počasím, sněhem a mrazem. Společně se

s dětmi a knoflíčkem vydáme na zimní radovánky. Cílem, je děti a knoflíčka upozornit na nebezpečí v zimě (sporty, chůze po kluzkém povrchu), naučit děti jak se správně oblékat, a užít si radost ze sněhové nadílky.

Cíle:

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- Rozvoj fyzické zdatnosti
- Rozvoj komunikativních dovedností
- Rozvoj jemné motoriky
- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Rozvoj tvořivosti
- Poznávání pravidel společného soužití
- Vytváření základů pro práci s informacemi

Očekávané výstupy:

- Pojmenovat části těla
- Zvládnout sebeobsluhu
- Zvládnout základní pohybové dovednosti (házení) a prostorovou orientaci, bezpečné způsoby pohybu v různém prostředí (sníh, led)
- Správně vyslovovat
- Naučit se z paměti krátké texty
- Zvládat práci s modelínou
- Rozlišovat a vnímat pomocí sluchu a zraku
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s výtvarným materiálem)
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli
- Sledovat a vyprávět příběh
- Vědomě a záměrně pozorovat a všímat si

Nabídka činností v rámci realizace:

- Motivace- komunitní kruh- knoflíček si s dětmi sedne do kroužku na zem (na podsedačky) a povídá si s nimi o tom, zda si všimly, co se venku změnilo. Děti odpovídají. Rozhovor o zimě. Co k ní všechno patří.
- Popis- děti popisují zimní obrázek
- Pokusy- led, voda, sníh- hygiena
- PH- Bumtarataratata, zima klepe na vrata, přemýšlej a povídej, na zimu si s námi hrej. Jedno dítě chodí dokola, říká tuto báseň a při slově „hrej“, sáhne někomu na rameno a ten řekne cokoli, co patří k zimě. Jak to řekne, začne honit to dítě, které říkalo básničku.
- PH- Dva Mrazíci
- Písnička- Zima (M. Maťáková, 1998, str. 47.),
- Zimní nálada (M. Maťáková, 1998, str. 47.)
- Pracovní činnost- Modelína- děti modelují sněhuláky
- Báseň- Leden (D. Šottnerová, Zima 2005, str.12)
- Zraková a sluchová hra- Kdo zapadl do závěje? Děti jsou ve třídě na koberci a sedí v kroužku. Uprostřed je bílé prostěradlo, které představuje závěj. Jedno dítě jde za dveře (do jiného rohu třídy aby nevidělo, a mezitím se schová jedno dítě pod závěj. Úkolem dítěte je poznat, který kamarád spadl do závěje (který ve skupině chybí. Když to neví, společně s dětmi napovídáme, nebo se dítě pod závějí ozve.
- VV- výroba bílé pastelky- v zimě je všechno kolem nás bílé- děti říkají věci (zvířata), které jsou bílé. Poté je nakreslí, vystřihnou a nalepí na vystřiženou velkou bílou pastelku.
- PH- na rampouchy (obdoba hry na sochy)

- Na zamrzlé louže (bílé papíry jsou louže, na zvukový signál se mají děti dostat na zamrzlé louže)- pozor- klouže to.
- Koulování – zmačkaný bílý papír.
- VV- sněhuláci- děti mají předem předkreslené sněhuláky na čtvrtce, která je ohnutá na 3 části. Předlohu předkresluje paní učitelka, protože se sněhuláci musí rukama dotýkat krajů papírů, aby se po rozložení drželi za ruce. Děti si je vystříhnou a vybarvují dle vlastní fantazie. Mají k dispozici houbičky na nádobí, štětce a černé knoflíčky.
- Otázky- V jakém období můžeme bruslit? Můžeme se v zimě koupat v rybníku? Můžeme jíst v zimě zmrzlinu? atd.
- Pracovní list- Šála- děti mají na papíře předkreslené šály a mají za úkol vybarvit nejdelší šálu zeleně, kratší modře a nejkratší žlutě.
 - Sportovec- na obrázku je chlapec, který šel lyžovat a sáňkovat, není správně oblečený a chybí mu některé pomůcky k těmto sportům. Děti mají poznat, co si zapomněl vzít a vybarvit to.
 - Stopy- děti mají na obrázku zvířátka a mají k nim přiřadit stopy, které tato zvířátka zanechala ve sněhu.
 - Zvířátka- děti mají na obrázku zvířátka, která můžou v zimě potkat v lese a jejich úkolem je přiřadit jim potravu, kterou se živí.
- Venku- činnosti zaměřené ven- sáňkování, bobování v případě, že je to možné, bruslení, chůze po sněhu- vyšlapávání cestiček, stavění sněhuláka, kresba do sněhu.
- TV- hod sněhovou koulí na cíl, venku i ve třídě (zmačkaný papír)
- Zvířátka- Děti si s knoflíčkem prohlížejí obrázky zvířátek (i ptáčků) a říkají Knoflíčku, jak se zvířátka jmenují, jak se o ně musíme starat v zimě a co mají ráda za potravu. Knoflíček se zeptá dětí, jestli bychom mohli jít společně na procházku do lesa a zvířátkům tam něco donést. Vycházka do lesa.

- stopy- děti se seznamují se stopami, které zvířátka dělají- prohlížejí obrázky, tisknou si je razítka (razítka jsou kupovaná).
- VV- krmítko- děti vyrábějí krmítka z proužků papíru, vystřihnou si ptáčka (kosa) a jako zobání jim namačkají malé kousky krepového papíru.
- PH- motivační cvičení na zvířátka (poskoky, přeskoky...).
- Zimní sporty- děti si prohlížejí obrázky sportovců a snaží se je pojmenovat- příležitostně se nám hodí zimní olympijské hry v Soči- modelují sportovce z modelíny, výstava v šatně.
- Oblečení- se zimními sporty je spojené oblékání- děti mají k dispozici papírové lidi a vedle mají mnoho papírového oblečení- na pokyn paní učitelky musejí oblékat lidi tak, aby jim venku nebyla zima, aby mohly sportovat bezpečně atd.

EVALUACE:

- děti zvládly oblékání postaviček bez problémů
- při oblékání a svlékání byly děti samostatné
- při modelování měly některé děti výbornou fantazii, ale některé nevěděly, jak sportovce vymodelovat, proto jsem jim poradila
- při hře „kdo spadl do závěje“ moc dětí nevědělo, kdo je pod sněhem
- děti zvládaly hod papírovou koulí bez problémů
- chůzi po kluzkém povrchu zvládaly dobře
- písničky i básničky se děti naučily dobře, jen jeden klouček nechtěl spolupracovat při zpěvu

Podtéma- 3. Knoflíček slaví Masopust

Charakteristika: Masopust je jedním z nejveselejších svátků v roce. V mateřské škole děti čekají na den, kdy bude karneval. Radují se z masek, mohou se převléknout za oblíbené

postavičky nebo zvířátka, radují se a dovádějí. Cílem tohoto podtématu je vzbudit v dětech radost, veselost a zvědavost. Zapojit děti do výzdoby třídy a podílení se na karnevalovém reji.

Cíle:

- Rozvoj pohybových schopností
- Rozvoj komunikativních dovedností
- Rozvoj tvořivosti
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

Očekávané výstupy:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Sladit pohyb s rytmem
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Vést rozhovor
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

Nabídka činností v rámci realizace:

- Motivace- knoflíček říká dětem, že slyšel, že kdysi dávno se lidé převlékali do různých masek, tancovali a radovali se. Proč to dělali? Děti reagují...
- Omalovánky- na dané téma.
- Řetězy- děti se podílejí na výzdobě třídy- vyrábějí řetězy z krepového papíru. Překládání dvou pruhů krepového papíru přes sebe → výzdoba třídy.
- Hra na klauny- chůze po nataženém laně, přitahování se na lavičce, skoky snožmo v kruzích, přenášení míčku z místa na místo, házení míčků na cíl...

- Medaile- knoflíček rozdává dětem medaile ve tvaru knoflíčku, na kterém je napsané jméno dětí (dostanou všichni).
- Kouzelný pytel- na klauny si děti zahrály- klaun tu zapomněl pytel s nějakými věcmi. V pytli je např. míček, korunka, klobouček, balónek, kroužek, obrázek, mašle, knoflík... a děti popisují, co tu klaun nechal, jak se to jmenuje, k čemu to můžeme použít, kdo to nosí a další nápady, co je k věci napadnou.
- Výroba kloboučků a masek- děti si vybírají, zda si chtějí vyrobit oboje nebo ne. Na kloboučky lepí knoflíčky a masky si vybírají podle své představy, která se jim líbí- Výzdoba masek (zvířátek) pomocí knoflíčku dle fantazie dětí.
- Promenáda- děti se ukazují se svými výtvary- hodnotíme, co se nám na určité masce a kloboučku líbí. Děti mohou o své masce říci ostatním, co chtějí.
- Ptačí tanec
- Prostorové vztahy- Děti mají svoji masku v ruce a Knoflíček se jich ptá, kde je nahoře, dole...Děti pomocí masky knoflíčku ukazují
- Pracovní list- Klaun- hledej rozdíly, dokresli klaunovi čepici, obkresli balonky
- Karneval- děti přijdou už ráno v maskách, které si přinesly z domova. V kruhu si všechny prohlédneme, každá maska se nám představí, když bude chtít, řekne nám něco o sobě. Doprostřed kruhu dotancují všechny princezny- počítání, všichni klauni atd.

EVALUACE:

- většina dětí zvládla pohybové aktivity (chůze po laně, házení míčku na cíl...) velmi dobře. Asi jen 2 děti chtěly pomoci.
- děti taneček velmi bavil, chtěly ho tancovat další týdny dál

- když děti pojmenovávaly věci, které v pytli nechal klaun, uměly pojmenovat úplně všechny věci. Tato hra se jim tak líbila, že jsme ji hráli ještě další dny s jinými věcmi. Děti se o věcech, které tam byly, velmi rozpovídaly
- některé děti se o svých maskách nechtěly rozpovídat, styděly se
- fantazie dětí nekladla meze, děti si vymýšlely, jaké masky chtějí vyrábět a jak
- všechny děti si karneval i hry spojené s ním velmi užily. Radovaly se, smály a dováděly
- když se jednomu kloučkovi nelíbilo, že mu kamarád řekl, že nemá hezkou masku, klouček odpověděl, že mají všichni hezkou masku
- děti si při tvořivých činnostech pomáhaly

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo vypracování celoročního projektu s dětmi na konkrétní téma: Žirovnice a knoflíky. Toto téma jsem si zvolila z důvodu, abych dětem v Mateřské škole v Žirovnici přiblížila toto tradiční řemeslo. Projekt byl rozdělen do čtyř hlavních tematických celků, které byly rozpracovány na další podtémata. Po realizaci některých podtémat jsem zjistila, že děti v naší mateřské škole opravdu o výrobě knoflíků v Žirovnici moc nevědí. Potvrdilo se mi, že si děti myslí, že knoflíky vznikají v obchodě. Věděly, že se musí vyrobit, ale že se vyrábějí v Žirovnici, a že je díky tomu Žirovnice známá v celém světě, to už nevěděly. Zjistila jsem také, že některé děti ani nevědí, že jejich rodiče pracují v Knoflíkářském průmyslu v Žirovnici.

Velmi dobře se mi podařily naplnit cíle a záměry tohoto projektu, které jsem si stanovila v praktické části. Knoflíky jsme s dětmi využily v každém tematickém celku a pokaždé to děti velmi bavilo. Děti byly velmi zvědavé, což jsem měla možnost si ověřit při exkurzi v knoflíkářském průmyslu i při ostatních zrealizovaných činnostech. Děti se při exkurzi dozvěděly, co všechno se musí s knoflíky udělat, než se mohou prodávat v obchodech. Velmi přínosný byl pro tento projekt plyšový knoflíček, který děti seznámil s historií tohoto tradičního řemesla a s tradicemi, které se k tomuto řemeslu v našem městě vztahují. Zjistila jsem také, že rodiče mají velký zájem na tom, podporovat své dítě v poznání tohoto řemesla. V teoretické části byla popisována historie a současnost Knoflíkářského průmyslu v Žirovnici, díky které jsem zjistila, že se zde v dnešní době vyrábí knoflíky už jen velmi zřídka a tuto výrobu nahradila výroba plastových součástek do elektrotechnického průmyslu. V části věnované projektům, jsem zjistila, co všechno nesmí učitelka opomenout při plánování projektu, což se mi při mém plánování potvrdilo a osvědčilo.

S realizací tohoto projektu jsem velmi spokojená a hodnotím ho jako úspěšně zvládnutý a přínosný pro děti v Mateřské škole v Žirovnici. Děti se díky němu dozvěděly o tomto tradičním řemesle mnoho nového a s knoflíčky si hrály velmi rády. Jako velký přínos pro tento projekt považuji návštěvu v knoflíkářském průmyslu. Bohužel neměly tuto možnost využít všechny děti. Vynasnažím se, abych zajímavou návštěvu v Knoflíkářském průmyslu v Žirovnici umožnila postupně všem dětem.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

BEČVÁŘOVÁ, Zuzana. *Současná mateřská škola a její řízení*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003, 152 s. ISBN 80-7178-537-7.

BURIANOVÁ, Jana, Věra JAKOUBKOVÁ a Hana NÁDVORNÍKOVÁ a kol. *Metodické listy pro předškolní vzdělávání*. Praha 3: Dr. Josef Raabe, s.r.o., 1999. ISBN 80-86307-03-4.

ČÁP, Jan. *Psychologie pro učitele*. 2. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství n. p., 1983, 384 s. 14-255-83.

DOLEŽALOVÁ, Jana. *Rozvoj grafomotoriky v projektech*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010, 168 s. ISBN 978-80-7367-693-3.

FROLEC, Václav. *Prostá krása*. 1. vyd. Praha 2: Vyšehrad, 1984, 304 s. 33-684-84.

FRONKOVÁ, Marie. *Žirovnické perletářství*. Žirovnice: KPŽ a.s., 2012.

GARDOŠOVÁ, Juliana a Lenka DUJKOVÁ a kol. *Vzdělávací program Začít spolu: metodický průvodce pro předškolní vzdělávání*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003, 160 s. ISBN 80-7178-815-5.

JENČKOVÁ, Eva. *Hudba v současné škole: Čertovské dovádění*. 1.vyd. Hradec Králové: Jaroslav Jenček- TANDEM, 2010. ISBN 80-86901-04-1.

JENČKOVÁ, Eva. *Hudba v současné škole: Hudební žerty s Mikuláčem a čerty*. 2. upravené vyd. Hradec Králové: Jaroslav Jenček. Tandem, 2009. ISBN 80-903115-0-4.

JENČKOVÁ, Eva. *Hudba v současné škole: Podzim a zvířátka*. 1. vyd. Hradec Králové: Jaroslav Jenček- TANDEM, 2011. ISBN 978-80-86901-11-4.

JENČKOVÁ, Eva. *Hudba v současné škole: Podzimní zpívání*. 1. díl. Hradec Králové: Jaroslav Jenček- TANDEM, 2004. ISBN 80-903115-8-X.

JENČKOVÁ, Eva. *Hudba v současné škole: Rozmarné počasí*. 1. vyd. Hradec Králové: Jaroslav Jenček- Tandem, 2011. ISBN 80-86901-08-4.

JENČKOVÁ, Eva. *Hudba v současné škole: Rozmarné počasí*. 1. vyd. Hradec Králové: Jaroslav Jenček- Tandem, 2011. ISBN 80-86901-08-4.

KLINDOVÁ, Ľuboslava, Eva BRONIŠOVÁ a Karol KOLLÁRIK. *Pedagogická psychologie: Učebnice pro 4. ročník pedagogických škol*. 2. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství n. p., 1973, 216 s. SPN 64-36-04.

KONÁŠ, Miloš. *Čamrdáři aneb nový svět*. 1. vyd. Jindřichův Hradec: Epika, 2011. ISBN 978-80-87435-15-1.

KRATOCHVÍLOVÁ, Jana. *Teorie a praxe projektové výuky*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006. ISBN 80-210-4142-0.

MAŤÁKOVÁ, Marie. *Sborník písní-Naladte si hlásky*. Trutnov: Pratr, 1998.

OTTO, Jan. *Ottův slovník naučný : Ilustrovaná encyklopedie obecných vědomostí*. 13. díl, *Jana-Kartas*. Praha: Otto, 1898. 1113 s., obr.

PROCHÁZKA, Vladimír. *Příruční slovník naučný IV. díl*. 1. vyd. Praha: Československá akademie věd, 1967, 936 s.

PRŮCHA, Jan a Soňa KOŤÁTKOVÁ. *Předškolní pedagogika: Učebnice pro střední a vyšší odborné školy*. 1. vyd. Praha: Portál, s.r.o., 2013, 184 s. ISBN 978-80-262-0495-4.

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2005.

SVOBODOVÁ, Eva a kol. *Vzdělávání v mateřské škole: školní a třídní vzdělávací program.* 1. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-774-9.

SVOBODOVÁ, Eva. *Obsah a formy předškolního vzdělávání.* České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2007, 75 s. ISBN 978-80-7040-940-4.

ŠKODA, Eduard. *Kapitoly o Žirovnici.* Jihlava: Ekon, 2008.

ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Jaro.* 1. vyd. Olomouc: Rubico, 2007. ISBN 978-80-7346-074-7.

ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Léto a podzim.* 1.vyd. Olomouc: Rubico, 2006. ISBN 80-7346-066-1.

ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Lidové tradice.* 1. vyd. Olomouc: Rubico, 2008. ISBN 978-80-7346-096-9.

ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Velikonoce: původ, zvyky, hry, pohádky, návody a náměty.* 1.vyd. Olomouc: Rubico, 2004. ISBN 80-7346-018-1.

ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Zima.* 1. vyd. Olomouc: Rubico, 2005. ISBN 80-7346-059-9.

VALENTA, Josef a kol. *Pohledy: Projektová metoda ve škole a za školou.* 1. vyd. Praha: Ipos Artama, 1993. ISBN 80-7068-066-0.

Vítejte u nás: Mikroregion Pelhřimovsko-Jih s.p.o. Kamenice nad Lipou: Sdružení Mikroregion Pelhřimovsko- Jih s.p.o, 2004.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Knoflíček

Příloha č. 2 – Exkurze v Knoflíkářském průmyslu v Žirovnici

Příloha č. 3 – JARO – Knoflíček poznává kytičky

Příloha č. 4 – JARO – Jak se knoflíček seznámil s ovečkami

Příloha č. 5 – JARO – Knoflíčku, co to kolem tebe létá?

Příloha č. 6 – LÉTO – Knoflíčkovo cestování + Perleťová stezka

Příloha č. 7 – PODZIM – Knoflíček a podzimní počasí

Příloha č. 8 – PODZIM – Knoflíček zabloudil v lese

Příloha č. 9 – PODZIM – Knoflíček poznává podzimní plody

Příloha č. 10 – ZIMA – Knoflíček slaví Vánoce a seznamuje se s Mikulášem

Příloha č. 11 – ZIMA – Zimní radovánky s knoflíčkem

Příloha č. 12 – ZIMA – Knoflíček slaví Masopust

Příloha č. 13 – Výstava výtvarných prací

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Knoflíček



Příloha č. 2 – Exkurze v Knoflíkářském průmyslu v Žirovnici





Příloha č. 3 – JARO – Knoflíček poznává kytičky



Příloha č. 4 – JARO – Jak se knoflíček seznámil s ovečkami



Příloha č. 5 – JARO – Knoflíčku, co to kolem tebe létá?



Příloha č. 6 – LÉTO – Knoflíčkovo cestování + Perleťová stezka





Příloha č. 7 – PODZIM – Knoflíček a podzimní počasí



Příloha č. 8 – PODZIM – Knoflíček zabloudil v lese



Příloha č. 9 – PODZIM – Knoflíček poznává podzimní plody





Příloha č. 10 – ZIMA – Knoflíček slaví Vánoce a seznamuje se s Mikulášem



Příloha č. 11 – ZIMA – Zimní radovánky s knoflíčkem



Příloha č. 12 – ZIMA – Knoflíček slaví Masopst



Příloha č. 13 – Výstava výtvarných prací



